

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VEDEKEM:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

ÁRDETÉSEK:

4-heteses példány egyszer 20 fillér,
minden következőjéért 16 fillér.

Nyiltár sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 867.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, július 12.

Mai számunk főbb közleményei:

Vendégek: Arad megsarcoltatása.

A képviselőház ülése.

Egyél-márád. Irta: Laci Turba.

A polgármester képviselőválasztása.

Sándor király szászai ellen.

Népgyűlés Barabás ellen.

Antiszemita hadjárat Bécsben.

Elárverelt utcák.

Egy rituális óra története.

Az idei termés.

A halálkísérlet pápa.

Az aradmegyei bánya-üzemelés.

Apa a fia ellen.

Asszonyoktól aradi diák.

Tolvaj szobaur.

Ösmerék: A te jó édesapád. Irta: Hevesiné-Sikor Margit.

Arad megsarcoltatása.

Arad, július 11.

A pénzügyminiszterium, hír szerint, a magyarországi városoknak, köztük Aradnak is nagy ajándékot készül adni: a hus- és borfogyasztási adók átengedését tervezi, hogy ezáltal a szegény agyonterhelt városoknak kártalanítást adjon sokszoros szolgáltatásukért, melyeket az állam részére teljesítenek. Hihetetlennek látszott ez a hír, a hogy világra kelt, nem is nyert sehonnán sem megerősítést, sőt inkább szétpattant mint valami szines buborék s ma már azt is alig tudja valaki, hogy a hír csak az imént szárnyain hordta.

Ellenben egész bizonyos a pénzügyminiszteriumnak amaz elhatározása, hogy azokat a városokat, a melyek nagyobb földbirtokok tulajdonosai, egy kissé megsarcolja holmi kataszter-kiigazítás címén.

Aradot érte a szerencse, hogy az első közt vonta magára a pénzügyminiszternek a közjólét fölött aggódva őrködő gondos tekintetét. A közjöveldmeknek egy kis szaporítására van szükség, épen csak annyira, a mennyi apadás támadt azáltal, hogy egyes megyék szegény nagybirtokosainak kataszterét megélhetősök szempontjából ki kellett igazítani — lefelé. Micsém természetesebb és méltányosabb, mint-hogy ugyanannyival igazítsassék ki egyes nagy és gazdag városok földbirtokainak katasztere — fölfelé. Hiszen a város, mint birtokos, csak afféle erkölcsi testület; ki tudja azt a sok ezer polgár közül, kit mennyi illet a közös birtokból s mennyi kár érinti az új kataszterből?

Másrészt pedig a városok nagy forgalma és fogyasztása természetes emelője a fekvőségek jövedelmezőségének és ezen tetszetős elméletnek lehet-e gyakorlatibb megnyilvánulása, mint az adó-emelés?

Igaz ugyan, hogy a katasztert még csak 1876—80 között csinálták meg sulyos milliók árán újra, de hát nincs tökéletes munka a világon, akár milyen drága legyen is. A félszázadra hivatott munka hézagai helyenként negyedszázad mulva is türethetlenné válhatnak; a kiáltó nyomort el kell hallgattatni s a mer-

kantilista centrumok felburjánzó jólétét a közterhek megfelelő arányának viselésére szorítani.

Igy jutott Arad is azon irigylendő helyzetbe, hogy a pénzügyminiszter embere, valami gróf Wickenburg megvizsgálja földbirtokainak jövedelmezőségét és ahhoz képest lesznek azok újra osztályozva. Aradváros közönsége dicséretes előrelátással sietett intézkedni az iránt, hogy az új felvételek és osztályozások egyoldalúan ne menjenek végbe s a maga kebeléből is kiküldött egy bizottságot, hogy ez viszont a saját részéről állapítsa meg az aradi földek jövedelmező voltát.

A kiküldött bizottság lelkiismeretesen és alaposan végezte a dolgát és konstata, hogy a jelenleg érvényes kataszteri felvételek megfelelnek az annak idején imputált termőképességnek, de ennek dacára a jövedelmezőségük nem csak hogy nem öregbedett, hanem erősen alábbszállott, úgy, hogy a bizottság véleménye szerint a magasabb osztályozás helyett inkább leszállítandó lesz az új kataszteri becslés alkalmából.

A jövedelem-csökkenés okai pedig nyilvánvalók. A gabonaárak alábbszálltak s még a szalmát is, melyet 20 év előtt a virágzó hizlaldák drága pénzen vásárolták, ma az egyetlen fogyasztónak, a papirgyárnak kénytelenek métermázsánként 60 fillérrel vesztegetni. A kataszteri felvételek idején a trágyát ingyen kapták a földmivelők, ma drága pénzen kénytelenek

A hétről.

Ne sírj, ne sírj, Kossuth Ferenc!

(Sturm Albert csinálta ezt a szállóigét. Az alábbiakban megszületik hozzá a nóta.)

Tavaszmúlt... rügyet, rózsát
Perzselő nap heve szárít,
Ne sírj, ne sírj, Kossuth Ferenc!
Nem bántják már Héderváryt.
Ne facsarjon könyt szemedből,
Szava a sok békétlennek,
Te megtartod, gentleman-mód,
A mit ígértél Kluennek;
Barabással se törődjél,
Az a jelszó, mit te üzensz;
Meg vagy a kormány mentve:
Ne sírj, ne sírj, Kossuth Ferenc!

Úde tavasz kezdetével
Dér reszketett a virágon,
Haj, másféle nóta szólott
Tárogató-trombitádon.
Harcba hívtál: és a serged
Büszkén szállt a viadalba,
„Megmutatjuk Bécsnek egyszer:
Nincs fölöttünk már hatalma!
Hogyha kell: hát még egyszer lesz

Negyvennyolc — s lesz negyvenkilenc ..."

Te voltál a brigadéros:
Ne sírj, ne sírj, Kossuth Ferenc!

És a harcban nem pihennek
Nem fáradnak el a szittyák:
„Fiainkat német szóval
Reglementre nem tanítják!
Kétfejű sas szárnya alatt
Nem fogadnak több hűséget,
Magyar tisztet morva földön
Honvágy eztán már nem éget;
Magyar fiú, magyar szóra
Még rohamba, állsz meg, pihensz ..."
Sírnod az álmainkat?
Ne sírj, ne sírj, Kossuth Ferenc!

Nem féltette senki, senki,
A nagy, kemény tusa sorsát;
Velük volt a fau, város,
Velük volt az egész ország.
Kis-Kunságról, Nagy-Kunságról
Járnak Pestre, mint bucsúra,
Harcolókat üdvözölni,
S kedvet szítani bennük újra.
Kis-Kunságra, Nagy-Kunságra,
A jó népnek most mit üzensz? ...
Fáj, ha az eszedbe jutnak?
Ne sírj, ne sírj, Kossuth Ferenc ..."

Tavaszmúlt... nyár jöttével
Kiszáradt a fája Széllnek.
Volt öröm, a harcolók közt:
Ők diktáltak, ők beszéltek!
Nem diktáltak, nem beszéltek,
Jött a bán a pártvezérhez,
Nyájas szóval, megkérleli:
S a vezér... irgalmat érez.
„A kezében van a sorsom;
Hogy elbukatsz, vagy hogy kimentsz ..."
S a vezérnek lágy a szíve ...
Ne sírj, ne sírj, Kossuth Ferenc!

Rövid mese, bús történet
Szomorú a verse, árja;
Mire harminc évig vágytunk,
Mind elment egy parolára,
Mindegy, elment... Az a fő, hogy
Megmaradnak s összeférnek!
Héderváry kormányzónak,
S Kossuth Ferenc pártvezérnek
A nemzeti jog kitéve
Az utcára, mint egy lelenc;
Ne hallgass a sírására:
Ne sírj, ne sírj, Kossuth Ferenc!

Forgács.

azt fizetni, ha ugyan egyáltalán kapják. Sőt a közterhek is emelkedtek azóta, mert míg például 25 év előtt a községi adók 40 százalékot tettek, addig ma 61 százalékra rugnak.

A pénzügyminiszteriumnak közegei tehát az aradi földek újabb osztályozásával nagyobb adó alap helyett annak ellenkezőjét fogják találni, ha igazságosan és méltányosan járnak el, s nem avval az előre eltökélt szándékkal jönnek ide, hogy a földadó emelését minden áron előkészítik. Reméljük, hogy ez utóbbi nem fog megtörténni. Mindenesetre azonban jó lesz részen lenni s első sorban a polgármester és főispánnak örködni a felett, nehogy Arad egy újabb megsarcoltatás áldozatául essék.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 11.

A helyzet ma is változatlan. Kevesen vannak ugyan a Házban, de a kevesek között is harciasan jár-kél Barabás Béla és gyűjti a szónokokat. Ha a holnapi nagyváradi beszámolón igazat adnának Barabásnak, kétségtelen, hogy az obstrukció új erőt nyerne, de valószínűnek tartják, hogy az ország jelen válságos helyzetében Nagyvárad város választói a békesség és a parlamenti rend és munkásság mellett nyilatkoznak meg.

Oly kevesen voltak egyébként, hogy az ülést csak tizenegy felé lehetett megnyitni és ekkor is fel kellett függeszteni Olay Lajos felszólalása miatt. Olay így ma kétszer szerepelt. Mert később beszédet is mondott. Utána Veress József beszélt a miniszterelnöki program ellen.

Az ülés általában unalmas volt és a képviselők lehetőleg künn tartózkodtak a folyosón, a hol kezdtek belenyugodni a megváltozhatatlan helyzetben. Ha obstruálnak, hát tegyék, tombolják ki magukat, de viseljék is a felelősséget. A volt nemzeti pártiakat elfogják itt-ott a folyosón és Hock tegnapi beszédéről kérdik véleményeket. Egyhangulag elítélték Hock tegnapi állásfoglalását.

A magyar Ostende.

— Siófok. —

Talán az egyetlen fürdő Magyarországon, ahova a vendégeket nem szemrehányásokkal csalogatják: Siófok. Mikor így július végén, augusztusban megjelenik az ember a Balaton partján és végignézi a nyugsgő-mozgó fürdőéletet, bizony önkéntelenül ajkára fut a szó:

— Ez a magyar Ostende!

Csodálatos, hogy ezt a nagystilű, bájos fürdő helyet, de magát a Balaton környékét is, milyen kevesen ismerik itt a Délvidéken. Nem csak hogy nem ismerik, de bizonyos ellen-szenvvel viselkednek iránta. Mintha csak érezné a sok külföldre szokott fürdőző magyar, hogy a balatoni fürdők, főleg pedig Siófok, előbb-utóbb itthon fogják majd valamenynyüket a külföldről.

Elhíresztelték ez utóbbiról, hogy szállodáinak és éttermeinek drágasága miatt csak megyés püspökök, meg lipótvárosi háziurak engedhetik meg maguknak a siófoki fürdőzést. A valóság pedig az, hogy akármelyik cseh fürdőn jóval drágább az élet, mint Siófokon, mert a szállodákban a szobaárak alacsonyabbak, mint pl. az aradi „Fehér Kereszt”, vagy a „Központi Szálloda” szoba-árai; az étlap pedig olyan, mint akármelyik aradi vendéglő.

Aztán ráfogták, hogy unalmas porfészek,

Csak a karzat érdeklődött ma is. Itt van a jó vidék. Piros, pozsgás arcok kandikáltak le a gotikus páholyokból és nagy részének kedve tellett Olay és Veress harcias hangjában.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, Láng Lajos, Darányi Ignác, Tomasics Miklós, Plósz Sándor és Wlassics Gyula miniszterek.

(A határozatképtelen Ház.)

Elnök megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat, ezek között a tanítók kérvényét a fizetésrendezés tárgyában.

Olay Lajos a tanítók kérvényét oly fontosnak tartja, hogy annak az osztályokhoz való utasítását javasolja.

Elnök ezzel szemben indítványozza, hogy a kérvény a bizottsághoz utasítsassék. A két javaslat iránt kérdést intéz a Házhoz.

Olay a képviselők megszámlálását kéri, mert a Ház nem határozatképes.

Elnök elrendeli a megszámlálást. Ez megtörténvén, jelenti, hogy miután csak 94 képviselő van jelen, az ülést felfüggeszti egy negyed órára.

Szünet után

Elnök újból megnyitja az ülést. A Ház az elnök előterjesztését fogadta el.

Héderváry gróf miniszterelnök jelentést terjeszt be a konzuli bíraskodásról; e jelentést az igazságügyi bizottsághoz utasították.

Molnár József előadó betérjeszti a múlt évi zárszámadásokat.

Dedovics György jegyző jelenti, hogy Szalay László katonai kérdésben, Barta Ferenc a vasárnapi munkaszünet tárgyában interpellálnak.

(Kritika Bécaról.)

Olay Lajos: A jelen szomorú helyzetnek egyrésztől Bécs az oka, másrésztől a kormány-párt. (Zajos ellentmondások jobbról.) Mióta a Habsburg-ház uralkodik, a magyar nép mindig lojális volt. Mégis a magyar nemzet minden lépését nemzeti fejlődésének biztosítására a legnagyobb akadályok gátolják. A kormány szolgálja a királynak.

Elnök nem engedi, hogy az alkotmányos kormányt ily kitételekkel illessék. (Helyeslés.)

Olay Lajos: A függetlenségi párt nem is saját programjéért harcol most, hanem a 67-es törvények végrehajtásáért. (Zugás jobbról.) Vésszel nem polemizál ezután és azt vitatja, ha az iskolákban nem érvényesül még a magyar nyelv, annak nem a kisebbség, hanem a többség

az oka. De még inkább oka Bécs, amely nem akarja a magyar nemzetiségek megmagyarosítását. Példa rá Horvátország, ahol magyar iskolát fenntartani, magyar tanítót tartani lehetetlen. (Helyeslés.) Bécs azt akarja, hogy a nemzetiségek mindig kész eszközök legyenek. (Tetszés.) Lomeli alapját Apponyi előtt, a miért a nemzeti követelményeket fenntartotta, a miért a szabadelvűpártba belépett. De a követelményeket nem valósítják meg és ezért a nemzeti párt tagjainak is követnie kellene Hock Jánost. Ezt annyival könnyebben megtehetnék, mert Fejérváry egyszerűen kitessékelte őket. (Elnök ellentmondás jobbról.) Felolvassa Fejérvárynak a szabadelvűpártban tartott beszédét, a melyből azt következteti, hogy Fejérváry azt mondta a nemzeti pártnak, a kinek tetszik, maradhat, akinek nem tetszik, menjen.

Gabányi: Maradhatnak a szíves marasztalástól.

Olay ezután a klotür ellen tiltakozik. Majd a román passzivitás felhagyásáról szól. Nem fél a románoktól, bajt nem csinálhatnak, mert ha ezt akarják, akkor a hátukon viszik ki őket. A közélet megtisztulásában nem a nemzeti pártó a főérdem, hanem Szilágyi Dezső. Ezt Hocknak mondja. A nemzeti pártnak csak másodfoku érdeme volt ebben. Szól ezután a szabadelvűségről, a melynek hanyatlását látja. Felhossa a Pichler és Somló esetét, a melynek tárgyalásánál csak kevesen támogatták Benedek Jánost interpellációjákor.

Szülő Géza: Szocialista.

Olay Lajos: Igenis helyesli a szociálista elvek egyrészét, de azt követeli, hogy a szociálisták is magyarok legyenek. (Elnök helyeslés.) Felemlíti a választást, a hol Groszmann szociálistának nem engedték meg programbeszédét elmondani. Ezt elítéli. A közszabadság híve és minden párttal szemben védi a jogot. Bizalmatlan a kormány iránt és nem veszi tudomásul a miniszterelnök programját. (Helyeslés balról.)

(Az obstrukció ellen.)

Veress József bizalmatlan a kormány iránt. Szabadelvűségében sem bizik. Kárhóztatja azt, hogy nem Széll Kálmánnal vonatták vissza a katonai javaslatokat. Aggodalommal látja a miniszterelnököt állásában. Csodálatos jelenségnek tartja, hogy a szabadelvűpárt annyira megváltozott kilenc év alatt Héderváryval szemben. Különbben ilyen a mi népünk: hamar feled. — Bánffy után megválasztják Ugren Gábort Somló-vásárhelyt. Temesvárt pedig Fejérváry után Héderváryt választják meg, aki az előbbinek ellenfele volt és ő miatta vesztette el a csatát. Széll kormányzatát bírálja, majd azt kéri Hé-

ahol árnyék nincs, ellenben melegség van akkora, hogy a Szahara sivatag valóságos oázis hozzá képest. Aki pedig megfordult Siófokon, az tudja, hogy pornak nyoma sincs az egész fürdőtelepen, melyet különben napjában ötször gondosan felöntöznek. Melegségről pedig egy olyan óriási víz partján, mint Balaton, mely többnyire hullámos, csak rosszakarattal lehet szó.

Ezidőszerint közel háromezer vendég tartja az életet Siófokon. Délutánonkint, mikor a balatonparti korzó folyik, az előkelőség és fényűzés akkora pompáját látjuk itt, aminőt leglátogatottabb világfürdőben sem.

Az előzékeny és mindentekintetben modern fürdőigazgatóság paradicsommá varázsolta Siófokot néhány év alatt. A Balaton partjára építtelegans szállodák, a lombos, árnyas park, a szórakoztató látványosságok, balatoni ünnepélyek, versenyek, kirándulások, táncmulatságok, stb. a siófoki fürdőéletet örökösön változatossá teszik.

Hogy a Balaton Siófoknál a leghullámossabb, s a tó talaja a legbársonyosabb fővényű, az közismert dolog. A fürdő-részvénytársaság hosszú és alapos megfigyeléseket eszközölt, mikor a maga több milliónyi részvénytőkéjével alkalmas fürdő helyet keresett a Balaton mentén. A választás Siófokra esett.

E helyen ugyszólván állandó a mi gyönyörű tengerünk hullámzása. A partra, ahol most a fürdőtelep pompázik, a folytonos hullámzás mindig hoz egy kellemes, hűvös szel-

lőt a Balatonról. Ennek köszönhető, hogy Siófokon a hőmérséklet öt fokkal mindig hűvösebb, mint egyebütt az országban.

A Balaton vize többnyire 19—20 fokos, de estefelé felemelkedik 23 fokra is. Az enervált, munkában elfáradt idegekre, a megviselt női szervezetre, gyenge gyermekek számára, nincs jobb fürdő Siófoknál. A Balaton partja körül olyan sekélyes a víz, hogy a legapróbb gyermekek is minden veszély nélkül lubickolhatnak a szabad fürdőben, amely körülmény a legtöbb tengeri fürdőnek fölébe helyezi Siófokot.

A „Balatontavi gőzhajózási részvénytársaság” kitűnő hajójáratot tart fenn a Balatonon. Könylemmel berendezett nagyszabású gőzhajók tartják fenn a közlekedést Siófok—Balaton-Füred—Almádi—Boglár—Fonyód—Keszthely és a többi Balaton-fürdők között. Pompás kirándulás esik Siófokról Tihanyba, Hévíre, Badacsonyba stb.

A siófoki fürdőtelepnek egyik kedves szépsége az eleven esti élet. Villamos ivlâmpák nappali világosságot varázsolnak a Balaton partjára, s a közönség ott hullámszik csaknem éjfélig a zugó, morajló tenger mentén.

Azt tartja egy régi közmondás, hogy „ki a Maros vizét issza, fáj annak a szíve vissza.” Nos, ennek mintájára el lehet mondani, hogy aki egy nyarat Siófokon tölt, visszatér az oda minden esztendőben.

dervárytól, hogy a lelkészeknek és felekezeti tanároknak megadja-e azt a fizetési többletet, amivel az állami tanárok bírnak? Ez az állam érdeke. Hosszasan indokolja ezt a kérdést és összehasonlítja a fizetéseket. Az 1848. XX. t. cikk tekintetében felvilágosítást kíván. A jelen helyzetet illetőleg kijelenti, hogy szükségesnek tartja a törvényen kívüli állapotból való kibontakozást és a további obstrukciót nem helyesli, de a miniszterelnök programját tudomásul nem veszi.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után az interpellációk következtek.

Szalai László a katonai javaslatok,

Bartha Ferenc a vasárnapi munkaszünet tárgyában interpelláltak.

A miniszterek nem adtak választ. Ezzel az ülés véget ért.

Egyről-másról.

(Nyár a redakciókban. — Nincs uborka-szezon. — A haldokló pápa. — Emlékezés a kis lutri.)

Ira: Lux Terka.

Budapest, július 11.

Egész Budapesten legboldogtalanabb emberek most: az újságírók és az országgyűlési iroda hivatalnokai. Nincs vakáció. Oda van a program, a szép, kedves nyári program: a pihenés valamelyik svájci falu fenyő erdői között, vagy a szellős tengeren valamely melancholikus halász-bárkában fekve, ez isteni: dolce far niente. Hát igen, az új miniszterelnök határozottan rossz jegyben született miniszterelnökké. Ez a sok pihenésre vágyó bohém ember, akár ellenzéki, akár a „leghivatalosabb” is, a legválogatottabb cigányátkokat küldi naponta a politika felkent feje felé. Ha két havi gázsijukat ezeknek a „sajtó napszamosainak” azzal az intencióval foglalná le a nagy ur, hogy a biztonság kedvéért politikai utjának országutját köveztesse ki, nem csinálna vele köztük akkora keserűséget, mint a szabadságuk elvevésével. És a szerkesztőségekben naponta ideges „páros jelenetek” játszódnak le. Ingujra vetkőzött, a melegtől elgyötrött alakok nyitnak be a szerkesztő irodájába, aki reputációja érdekében nem vetkőzhet ingujra, ellenben neki több juthat a melegből. És felítve fejét, idegesen megtörül homlokát, az éppen most hozatott hideg sörről lefujja a fölösleges habot és rá krivall az ingujjas boldogtalanra:

— Mi bajod?

— Az, — nyögi az ingujjas és úgy löki le magát a szerkesztőség kétes értékű kanapéjára, hogy annak minden rugója felsír — az, hogy inkább lennék én annak a sörnek habja, amelyet ajkának szellője semmisített meg, de legalább szellő, mint egy ilyen kétlábú előkelő és érző kutya.

— Ha csak kétlábú kutyának érzed magad, akkor még előnyben vagy fölöttem — hallszik az ideges felelet. — En négylábú kutyának érzem magamat.

— Ahoz nekem semmi közöm — mondja szelíden az ingujjas. — Nekem szabadság kell.

A felelet erre csak egy részben megvető, részben szánakozó pillantás, mire az ingujjas heves jambusokban kezd gesztálni.

— Nekem szabadság kell! Értsd meg, óh feje az én fejemnek! Nem előleg, csak egy kis rongyos szabadság. Orvosi bizonyítványok szólnak mellettem. Idült tüdő katarus... Krónikus tüdő jobboldali izzadmány... Nekem szabadság és tej kell. Még a tejnél is több szabadság. Az én vállaimon nagyobb teher fekszik, mint Atlasz vállain. Egy özvegy édes anya és két kiskorú öcsés. Nekem szabadság kell! Szerkesztő ur! Három hét... Két hét... Hát egye meg a fene, egy hét! De ez aztán kell!

A szerkesztő megnyomja a villamos csengő gombját és a besiető szolgálóhoz:

— Miska, telefonáljon a mentőkért, vagy a rendőrségre! Saját izlése szerint. Ezt az urat a Lipótmezőre kell szállítani. Addig pedig menj és ird meg a dr. Lapponi és Mazzoni bulletinjeit a pápa állapotáról.

Igy halad a világ. Kihaltak az orrszarvuk, nincs többé bölény, de nincs uborkaszezon sem. Budapestnek a képe, ma, közeledve július hónap közepéhez, még mindig téli eleveenségű. És mindezt a politika tevé. S az újságok érdekesebbek ma, mint voltak a téli szezon kezdetén. A szenzációk csak úgy ömlenek belőle. A szerkesztőségi ollók is elveszítették hivatásukat, a hírlapi kacsák pláne beléfultak a hitelen események tengerébe.

És most jön mindenek koronájával: a pápa halála. Az egész világ szeme most az örök város felé irányul s valamennyi jó katolikus füle a haldokló öreg pápa szívének dobogását hallgatja. És meg fog történni a szomorú esemény, s a magyarországi öreg asszonyok minden öreg asszonyánál a világon szomorubb öreg asszonyok lesznek. Oh, oh, régi szép idők! Az utolsó pápa halála, amikor még a sürgönydrótok három irányban hordták szét a drága, a becses „papai számokat”, a budai, szebeni és temesvári *lutriákba*. A szomorúság mellé micsoda lázas érdeklődés ült akkor az öregasszonyok szívében. Hogy kutatták, hogy keresték: mikor született a pápa, hány esztendő volt, meddig uralkodott, hány órákor, hanyadikán halt meg? S még abból is szédítő kombinációkat csináltak: hány szög van szent papucsának a sarkában? És a csapongó fantáziák csodálatos legendáit hogy agyonütötte egy régi miniszteri rendelet. Mit ér máma a királygyilkosság, a trónok változása, kiűritése és újra betöltése, mit ér a pápák halála, ha nincs kis lutri?!

Az ideai termés.

(Jelentések a környékekből.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 11.

Az egész országban hangyaszorgalommal gyűjtik össze a föld termését. A gazdák aggódva tekintenek a jövő hetek elé, mert most fog éldőlni, hogy nem fáradtak-e hiába s hogy fognak-e kellő hasznot látni fáradozásuk után.

Az egyes jelentések, melyek hozzánk Arad-megyéből és annak szomszédságából érkeznek, arról tesznek tanúságot, hogy az ideai termés mennyiségileg nem marad mögötte, de minőségileg rosszabb lesz, mint az előző évben volt.

Mindenüppen a hosszan tartó esőzés miatt érkeznek panaszok; a sokáig tartó nedvesség nemcsak a rozsdának nyújtott utat, hanem legujabban az aratómunkásokat is akadályozta munkájuk folytatásában, gazdának és munkásoknak egyaránt érzékeny kárt okozva.

Az egyes jelentések, melyek a terméskilátásokat világítják meg, a következőként szólnak:

Kisjenő. A tulságos hosszas és erős csapadék a vetés értékét mintegy 25 százalékkal leszállította, a termés 25 százaléka rozsdás. Oszti búzában katasztrális holdanként átlag 7—8 métermázsa várható. A rozs nagyobbára le van vágva, és ebben a gabonafajban a múlt évihez képest alig lesz változás, a kilátás 9—10 métermázsa kat. holdanként. Az őszi árpa nagyobb részt le van vágva, eredménye átlag 10 mm. A tavaszi árpa az idő viszontagságai miatt sokat szenvedett, nagy része le van vágva, s minőségileg, színben hibás. Átlaga 8 mm. A zab szépen áll. Várható eredmény 9—10 mm. A

zab némely helyen megdőlt, s ennek sokat árt az esőzés.

A kapás növények közül a tengeri szépen ígérkezik s ma már teljesen meg van munkálva. Cukor- és takarmányrépában nagyon szép termés várható. A mesterséges takarmányt a hosszan tartó gyakori esőzések nagyrészt megrontották. A burgonya az esőzések beállta előtt szépen ígérkezik, az eső azonban sok gumót elrothasztott. A dohány nagyon szép. Az iparnövények közül a kender és len tulbuján nő, sőt a szelek folytán kidőlt. A repce aratása folyamatban van. Tekintve azt, hogy ősszel és tavasszal sok repcét kiszántottak, gyenge termésre nyújt kilátást. A természetes kaszálónkon a gyakori esőzések folytán nagyon szép sarjuszéna ígérkezik, oly annyira, hogy helyenkint majdnem az anyaszénával egyenlő arányban várható.

M. Kovácsháza. Az aratás a hét elején megkezdődött. Azonban a folytonos esőzés következtében félben maradt. A terméskilátás ugyan mennyiségben, mint minőségben a legjobb. Katasztrális holdanként 11—12 métermázsa várható. Dohány, tengeri, cukorrépa is jól áll.

Tövisgyháza pusztá. Már 10—15 év óta nem volt olyan jó és bőséges termés kilátás, mint az idén. Minőségre nézve lesz ugyan hanyatlás amit a sok esőzés okozott, de máskülönbben a mennyiség behozza. Zab és kapás növények is nagy hozamot ígérnek.

Beél. Buzában gyenge közép termés ígérkezik. Az aratást nagyon hátráltatja a beállott esőzés. Zab jó termést ígér. A tengeri igen silány, s ha az idő meg nem javul, akkor nagyon kevés termés várható. A szénatermés elég jó, de a folytonos esőzés akadályozza a gyűjtést.

Körösladány. Községünkben, kissé késve, e héten hétfőn vette kezdetét az aratás. Buza, árpa, zab mind szép eredményt ígér; jó közép-termés várható, ha a takarást kellemeleg idő nem zavarja. Két napi munka után ma borult esős idő állt be, ami akadályozza a gyors munkát, holott a buza és tavaszi vetések érése egyidőre esvén, — minden perc drága. Határunkon eddig a tengeri is jól mutat.

TÁVIRATOK.

A görög kormányválság.

Athén, július 11. Ralli kijelentette a királynak, hogy azon feltétellel vállalja el a kabinetalakítást, hogy előterjeszti a kamarában a volt *De'llijaniszta* többség gazdasági és katonai programját és azon esetben, ha a kamara ezt a programot elutasítaná, a király beleegyezik a kamara feloszlításába. — Ralli tudtára adta *Dellijanisztnak*, hogy a válság jó megoldást nyert.

Athén, július 11. A király elfogadta Ralli feltételeit, amennyiben hozzájárult a fővezénylőre vonatkozó változtatásokat tartalmazó törvényjavaslatához. Holnap terjesztik elő a királynak a miniszterek névsorát, melyet Ralli és *Dellijanisz* egyetértőleg állítottak össze. Hír szerint, a volt kabinet több minisztere megtartja tárcáját. Az új minisztérium hétfőn fog bemutatkozni a kamarának.

Az angol király az Unió elnökéhez.

London, július 11. *Edvárd* angol király a következő táviratot intézte *Roosevelt* elnökhöz: Azon nagy öröm ért, hogy *Cotton* tengernagyot és hajórajának tisztikarát fogadhattam és éppen most ürittem poharamat az ön egészségére. A szívélyes barátság őszinte érzelmeivel — *Edvárd*.

Antiszemita hadjárat Bécsben.

(Tömeges elbocsátások a közúti vasutnál.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 11.

Nagy konstren ciót kelt Bécsben Luegerék legujabb stiklijé. Az antiszemita városvezetőség embertelen cselekedetet követ el. Most, hogy Bécs város átveszi a saját kezelésébe a közúti vasutakat, az összes zsidó és szociálista alkalmazottakat, valamint azokat is, akiknek politikai magatartása nincs nyíre Luegeréknek, elbocsátják a szolgálatból.

Hivatalnokokat s forgalmi személyzetet, akik már évek hosszú sora óta szolgálják a közúti vasutakat, egyszerűen megfosztanak kenyerrüktől, a szó szoros értelmében kilökkik őket az utcára.

Az elbocsátások első részlete tegnap történt meg.

Mindenféle indokolás nélkül elcsapták az összes zsidó felekezeti hivatalnokokat és pedig: Auerhahn titkárt, Nuszbaum könyvelőt 20 évi szolgálat után. Hajer mérnököt, Bloch főkönyvelőt 14 évi szolgálat után, Fried állomásfőnököt 20 évi szolgálat után.

Politikai magatartásuk miatt elcsapták tegnap a következő keresztény-alkalmazottakat: Götz osztályfőnököt, Treffert, Schuller és Geissler állomásfőnököt és Stachek fűtőházi főnököt.

Schuller, azért csapták el, mert szociáldemokrata, a többieket pedig mert a keresztény szociálista-jelöltek ellen szavaztak.

A folytatás holnap következik.

Az elbocsátások fölött Bécs város tanácsülése döntött s a határozatot a közúti vasut igazgatója fogatosította.

Ma vagy holnap el fogják bocsájtani az összes szociáldemokrata alkalmazottakat.

A polgármester képvisárlása.

(Egy magyar művész sikere.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 11.

Aradváros polgármestere, Institoris Kálmán, évente 1000 koronát szokott kiadni képvisárlásokra. A város törvényhatósága hatalmazta fel erre a polgármestert, és hogy ennek az évi kiadásnak mekkora gyümölcse van, azt mindenki beláthatja, aki látta már a városházán ideiglenesen elhelyezett képtárt, a szebbnél-szebb művészeti festmények sorozatát.

Ez a képtár, mely sajnos, megfelelő helyiség hiányában a városháza különböző termekben szorult ideiglenes otthonra, az idén egy rendkívül értékes darabban fog megszapordni. A polgármestert ugyanis Hock János, a hírneves műbarát figyelmeztette legutolsó aradi tartózkodása alkalmával Szikszay Ferencre, erre az izmos tehetségű, fiatal magyar művészre, aki itthon kevés, de külföldön annál nagyobb hirt szerzett magának nagy tehetségével.

Institoris polgármester kérelmére Hock János közbenjárt a Párisban élő Szikszay Ferencnél, hogy egyik képét, az „Antony-i ut” címűt, mely Párisban van kiállítva s műértők körében nagy figyelmet keltett, nem engedné-e át Arad város tulajdonába. A művész a képet, melyet Párisban 1400 koronára értékeltek, arra való tekintettel, hogy a mű nem magános kezébe, hanem idővel muzeumba kerül, hajlandónak nyilatkozott 700 koronáért átengedni Aradnak. Ezen az alapon az alku létre is jött Szikszay Ferenc és a polgármester között.

Szikszay Ferenc, a Párisban élő festőművész angolországi nagy sikerei után néhány napra hazajött Budapestre. A művész csak

rövid ideig maradhat itthon, mert részint londoni megrendeléssel, részint pedig az ősszel reá váró rendkívüli munka nem engedi hosszabban pihenni. A művész ugyanis a közel jövőben kollektív kiállítást rendez műveiből. Előbb Párisban állítja ki munkáit Georges Petit-nél, majd az egész kiállítás anyagát átszállítja Londonba, ahol egy csapással hódította meg egy a kritikát, mint a nagy közönséget. A londoni kiállítás befejezte után Szikszay a kollektív kiállítást Budapesten is bemutatja.

A párisi „Salon” kiállításában jelenleg hat magyar kép van kiállítva és a kritika a legnagyobb elragadtatással Szikszaynak a „Le vieux Moulin” című képéről nyilatkozik. De ezt a sikert felülmúlja a fiatal művész londoni sikere, mert ott sokkal nehezebb bejutni egy külföldi művésznek zártkozott angol művész-társaságokba, mint Párisban. — Szikszayban azonban a londoniak is felfedezték az igazi tehetséget és a londoni „First and high class Exhibition” megnyitotta szalonját „Ködös őszi reggel” című képének. A megnyitás napján Legros Alfonz francia mester személyesen üdvözölte hazánkfiát és Szikszay neve ezáltal a műértő közönség szemében rögtön nagy becsbe jutott.

Sándor király százezrei.

(Ellünt pénz.)

Arad, július 11.

„Ha Sándor királynak készpénze és érték-papirja nem is volt sok, de mindenestre különös, hogy a hagyatékában egy szál bankó, egy értékpapir sem maradt. S ékszere rendkívül sok volt a meggyilkolt királynak. Tudomásom szerint legalább volt három vagy négy tucat értékes gyűrűje, sok drága emléke Natáliától, Mihály és Milos hercegektől. Sok ajándéka volt keresztatyjától, III. Sándor cártól s más uralkodóktól s a konak rémes éjszakája után mindez eltűnt. A kormány a király levelezéseit zár alá vette. De pénzről, értékről s az értékpapirokról szó sincs. Mi történt ezekkel?”

Igy szól az a levél, amit néhány nap előtt küldtek Belgrádról. Illetékes helyen ezt megcáfolják. Az értékpapirokból s a drágaságokból úgy mondják, semmit sem loptak el. Minden megvan, a drága nipppek, az ékszerek, a pompás fegyverek, keleti kuriozitások stb. Ezekről leltárt vettek fel, amit átadtak Natáliának, a kinek örökösödési igényei vannak. Mihelyt az örökösödési jogot megállapítják, kiadják ezeket Natália királynénak.

Nem olyan egyszerű a dolog a király s a királyné készpénzvagonával. Hiába keresik ezt a pénzt, pedig ez kétségkívül fennáll. De eltűnt s csak találgatják, ki tud a hollétéről. Így aztán a meggyilkolt királyi pár hagyatéka ellen 400,000 korona követelést támasztó hitelezőknek semmi fedezetük nincsen. Pedig a tavasszal még egy nagy bécsi bankházban Sándor királynak 800,000 frank betéte volt, a mit csak az idén tavasszal vettek fel a király megbízásából. S az is bizonyos, hogy az utolsó időben nagy összegeket küldtek a külföldre, hisz csak a hatvanmillió kölcsönből 500,000 frank vándorolt a konakba.

Ezeknek a pénzeknek eddig semmi nyoma. Ennélfogva a szerb kormány Sándor és Draga hitelezőinek husz százalékos kiegyezési ajánlatot tett. Vannak a hitelezők közt bécsi cégek is: egy ékszerész, két divatárkereskedő. A bécsiek azt az ajánlatot nem fogadják el, hanem beperelik a szerb államot.

Natalia föltétlenül föntartja az örökösödési igényeit. Már a belgrádi drámát követő harmadik nap táviratban kérte, hogy adják ki neki a meggyilkolt fia hagyatékát. Ha azonban ezt nem itélik meg neki, úgy lemond róla, vagy a szerb

kormány elárverezteti az ékszereket, a buterokat stb. s az árverezés eredményéből akarja kielégíteni a hitelezőket.

A világ mindenestre kíváncsian várja a borzalmas drámának ezt a csunya epilógusát.

Népgyűlés Barabás ellen.

(A nagyváradi szabadelvűpárt akolóján.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 11.

Jelentős politikai események színtere lesz holnap vasárnap Nagyvárad. Barabás, a város országgyűlési képviselője tartja beszámolóját, melynek folyamán kifejtí azok álláspontját, a kik az obstrukció folytatását óhajtják.

De nem maradt tétlen a nagyváradi szabadelvű párt sem. Ma fölhívás jelent meg az ottani kormánypárt hivatalos lapjának élén, melyben több választó polgár, ugyancsak holnapra ellengyűlést hív egybe Nagyváradon. A fölhívás így hangzik:

Barabás Béla ur, városunk országgyűlési képviselője a választó polgárokat kívánja meghallgatni, hogy az obstrukció tovább folytatása mellett politikai magatartását a választó polgárok helyeslik-e? s e célból a f. hó 12-én d. a. beszámolóját meg fogja tartani.

Mi, választó polgárok, akik pártkülönbségre való tekintet nélkül, tiszta tudatában vagyunk annak, hogy a hónapok óta folytatott képviselőházi obstrukció a magyar nemzet gazdasági válságba dönti, politikai szabadságunkat pedig veszélybe hajtja, már is alkotmányellenes helyzetbe, ex-lexbe kergette az országunkat. Már is számos üdvös reformtörvény meghozását gátolta meg. A tisztviselők helyzetének javítására irányuló törvény meghozását lehetetlenné tette. A beruházási törvény, a telepítési javaslat, az új és egyszerűsítő perrend, az új gazdasági kiegyezés és az új kereskedelmi szerződés stb. mind az obstrukció miatt lehetetlenek. És ennek az obstrukciónak most már tárgya nincs, mert a katonai javaslatokat az új kormány visszavonta. Mégis folytatni akarják az obstrukciót, ami a parlament munkaképtelenségét jelenti és napról-napra hatványozódó kárt okoz a nemzet békés fejlődésének.

Belátta ezt Nagyvárad város törvényhatósága is, mely az obstrukciót egyhangulag elítélte. De belátta a nemzet halhatatlanjának, Kossuth Lajosnak fia, Kossuth Ferenc is és vele belátták a 48 as párt higgadtabb és nyugodt politikai vezérfőfiai. És mindezekkel szembeszállva, sem saját pártvezére Kossuth Ferenc szavát, sem kerületének Nagyvárad törvényhatóságának határozatát, sem párthíveivel nagy részének óhaját, sem a nemzet gazdasági és politikai érdekét nem veszi döntőnek saját elhatározására nézve a város követe. Hanem pártjának legszélsőbb elemeire támaszkodva, a nemzet mai alkotmányát értéktelenné hirdelve az obstrukciót tovább akarja folytatni.

A veszély nagysága kényszerít minket arra, hogy kilépünk a tétlen szemlélődésből és figyelmeztessük a város közönségét, hogy a nemzet legfontosabb javai kockán forognak s a kik kezében a kocka áll, könnyelműen játszanak a politikai élet zöld asztalánál. Hazafias kötelességet akarunk teljesíteni, midőn kifejezésre óhajtjuk juttatni Barabás Béla képviselő ural szemből az obstrukció folytatását elítélő nézetünket. Ennek részleteit mi is gyűlésen, folyó hó 12 én d. e. fél 11 órakor vasárnap a Kereskedelmi Csarnok nagytermében beszéljük meg.

Felhívjuk mindazokat, kik nézeteinkkel egy véleményen vannak, hogy ezen a gyűlésen megjelenni sziveskedjenek.

Polgártársak! Nem a pártérdek, nem egyes emberek uralomra jutása a cél.

A cél ma is, mint mindig, — minden igaz magyar előtt ez: A haza minden előtt!

Több választó polgár.

Nagyváradról telegrafálják, hogy a szabadelvű párt végrehajtó bizottsága ma Hlatky Endre elnöklete alatt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a párt tagjai Barabás beszámolóján megjelennek, sőt az ülésen kormánypárti

felszólalás is lesz. A szabadelvű párt végrehajtó bizottsága aláírási íveket körözött, melyben Nagyvárad polgársága elítéli Barabás politikai magatartását.

A szocialisták falragaszokon hívják fel a közönséget a Barabás ellen való tüntetésre.

Barabás a holnap déli gyorsvonattal érkezik Nagyváradra. A beszámoló délután 5 órakor lesz.

TANÜGY.

— Kinevezés. Ifj. Kmettykó János aradi származású tornatanár a nyíregyházi főgimnáziumhoz tornatanárnak nevezetett ki.

A haldokló pápa.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 11.

A szentatya állapota nagyon komoly. Bámulatraméltó, hogy eddig ellent tudott állani a betegségnek. Különösen vesebaja teszi aggasztóvá állapotát, mert a vese hiányos működése miatt a sziv van veszedelemben. A pápa ereje egyre hanyatlak s közel áll ahhoz, hogy egyszer örökre elaludjék.

Mai távirataink a következők:

A betegség.

Róma, jul. 11. A Voce della Verita jelenti, hogy éjjeli 2 órakor még mindig tartott a pápánál a mellkascsapolás jótékony hatása. A pápa megkönnyebült. Reggeli 4 órakor állapota változatlan volt.

Róma, jul. 11. A pápa állapotáról ma reggel kiadott orvosi bulletin szerint: a szentatya az éjjel megszakításokkal aludt. Tegnap este 9 óra óta változás nem állt be. Az állapot változatlanul komoly.

A Messagero értesülése szerint azok a biborosok, akik tegnap a pápát meglátogatták, azt mondják, hogy a szentatya rendkívül lesoványodott és igen gyöngye, úgy, hogy hangját is alig lehet megérteni.

Rossoni tanár szerint a pápa állapota rendkívül komoly és alig remélhető felgyógyulása.

Róma, jul. 11. Tegnap Edvárd angol királytól sürgős távirat érkezett Rampolla államtitkárhoz, amelyben az angol király naponta több távirati értesítést kér a pápa állapotáról.

Róma, jul. 11. A Tribuna jelenti Párisból: Deicassé francia külügyminiszter értekezvén Tornielli gróf olasz nagykövettel, megbeszéltek azon okokat, melyek Viktor Emánnel király párisi utja elhalasztása mellett szólhatnak. Megegyeztek azon, hogy ajánlatos lenne az utazás elhalasztása. Nincs kizárva, hogy csak rövid időre halasszák el az utazást, de az sem, hogy adandó körülmények között esetleg néhány hétre. Deicassé miniszter sajnálatát fejezte ki azon, hogy a viszonyok ezen elhatározást tették szükségessé.

Horácius ódái.

Róma, július 11. A pápa ereje jelentősen gyengült. Az orvosok feltétlen nyugalmat ajánlottak neki. Ezt hallva, a szentatya mosolygott és nyugodtan maradt. Később azonban idegessé lett.

Midőn magára hagyták, Lapponi dr. és a komornyik zajt hallottak a szobájából. Benyitottak, s ott látták a pápát asztalánál ülve olvasni. A szentatya felkelt ágyából, asztalához állt és Horácius ódáit olvasta.

Ezentul nem merik magára hagyni egy percre sem.

A vetojog.

A vetojog körül szélesmedrű tollharc indult meg. Az egyházi körök felfogásával szemben, mely szerint a katolikus hatalmak elvesztették volna a vétó jogra való igényüket, utalnak az 1828-iki konklávéra, melyben Albani biboros az osztrák és magyar politika tiltakozását jelentette be a kollegiumnak a karbonárizmussal gyanúsított Severoli megválasztása ellen. Az 1830-iki konklávén pedig ugyancsak a bécsi kabinetiroda megbízásából di Gregorio biboros ellen tiltakozott Albani. Ez mind igaz, de hozzá kell tenni, hogy maga a visszautasított Severoli volt az, aki VII. Pius utódját kijelölte és jelöltje, Della Genga tényleg meg is választatott.

Gaisruck biborosról feljegyezte a történelem, hogy 1846-ban megbízást kapott Mastai megválasztásának meghusítására. Milanóból, mint ő maga mondta, a „vetó“-val a szájában utazott el, de Rómába akkor érkezett, mikor az imolai biboros hercegérsek már IX. Pius nevét viselte.

XIII. Leó konklávéjára semmiféle hatalom nem gyakorolt nyomást. Csak Spanyolország fejezte ki megbízottja által az összegyűlt biborosok előtt azt a kívánságát, hogy a tiarát olyan ember fején szeretné látni, aki elismeri Európa békeszükségletét és a szentszék politikáját ehhez képest irányítja. Ezt a kívánságot nem teljesíteni helytelen eljárás lett volna, még ha nem katolikus hatalom fejezte is volna ki.

A szentszék a vetojogot nem ismerte el. Az a kérdés, hogy mint szokás jognak, van-e valami jogász alapszabály, vitás. Hogy IX. Pius a „Konstitutio consultari“-val 1877-ben kifejezetten visszautasította, az ismeretes. Az van ebben, hogy egyedül a biborosok gyakorolják a pápa választás hatalmát, „excluso atque remoto quovis laico potestatis, cujuslibet gradus et conditionis interventu“, vagyis minden laikus hatóság beavatkozásának kizárásával. akármilyen rangú és állású legyen az.

A konklávé világi tagja.

Rómából jelentik, hogy a mostani konklávén, szokás ellenére, csak egy „Principe Assistente“, (a pápai udvar legmagasabb rangú világi tagja) fog részt venni. Régi tradíciók szerint a két Principi assistenti mindig az Orsini és Colonna családokból kerülnek ki.

Nemrég azonban Orsini herceg fia javára lemondott méltóságáról, de a pápa még nem erősítette meg a fiatal Orsinit, úgy hogy most Colonna herceg mint egyedüli világi tag fog részt venni a konklávén és a koronázáson.

A jövődő pápájának nemzetisége.

Hogy az új pápa olasz lesz-e, e fölött szintén élénk vitaközös folyik. Bizonyos, hogy olasz lesz. Az olasz egységállam megalakulásáig nem voltak különösebb politikai természetű érdekek. A római udvar ugyan mindenképpen olasz prelátusokból állott, kik azonban nemzeti érdekeket nem tápláltak.

Mióta Olaszország politikai érdekek melegegye lett, azóta könnyen kísérthet az a gyanu, hogy egy olasz pápa hatalmát a nemzet szolgálatába rendelhetné. Az új pápa bizonyosan olasz lesz, mert XIII. Leó pápa bőségesen gondoskodott arról, hogy ez a gyanu talpra ne állhasson, és a meddig a mostani politikai elvek irányadók, a meddig a szentszék és Olaszország ellenségekként állanak egymással szemben, addig a külföld féltékenysége hallgatni fog és a pápa ismét az olasz biborosok sorából fog kikerülni.

Rossoni — az olasz kormány kémje.

A klerikális „Germania“-nak Rómából azt jelentik, hogy a most megbívtott Rossoni tanár Baccelli miniszter bizalmasa. Itt az a hír jár, hogy Rossoni csak azért segítkezik mint harmadik orvos a műtétéknél, hogy a kormányt a pápa állapotának a valóságáról informálja.

A francia követség Pio Centra komornyik segítségével detektívszolgálatot rendszeresített. Hat ugynevezett „scopatori segreti“ titkos szolga az említett komornyik felügyelete alatt a pápai helyiségek felügyezésében főlváltják egymást és rögtön minden csekély hírt a francia követségre közvetítenek.

Tüntetés a munkaszünet ellen.

(Fővárosi kereskedők mozgalma.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 11.

A kereskedelmi miniszternek a vasárnapi munkaszünetről minap kiadott rendelete nagy zavart idézett elő a kereskedők és iparosok között. Különösen a kereskedők és a szegény zsidó árusok panaszkodnak, hogy a rendelet nekik megtiltja vasárnap az árusítást, holott a piacokon és a vásárcsarnokokban délelőtt 10 óráig árusítják az iparcikkeket.

Hogy nagy panaszukat és a rendeletben foglalt igazságtalanságot tudomására hozzák a hatóságnak, tegnap este felhívást tettek közzé, amelyben felszólítják azokat a kereskedőket, akik e méltánytalan intézkedés ellen tiltakozni akarnak, gyülekezzenek ma délelőtt Halmos János polgármester városzobájában. A felhívásnak meg is volt a fogantatja, mert a polgármester szobájához vezető folyóóon ma reggel mintegy százötven kiskereskedő, jobbára zsidó árus verődött össze, a kik követelték a polgármesterhez való bocsáttatásukat.

A polgármesterhez végre a kereskedők megbízásából Földváry Imre bizottsági tag ment be, s előadta nekik a monstre deputáció panaszát. Ez a megbeszélés körülbelül fél óráig tartott, míg végre Földváry kijött, s tudtára adta az egybegyűlteknél, hogy a polgármester a panaszt méltányosnak tartja, de orvoslása nem tőle, hanem a kormánytól függ. Mindenesetre azon lesz, hogy az orvoslás mihamar mindnyájuk meglegedésére bekövetkezzék.

— Addig tönkre megyünk! — kiáltották a küldöttség tagjai.

— Nem vesszük tudomásul a választ! zajongtak össze-vissza.

— Beszélni akarunk a polgármesterrel!

— Igazságot akarunk!

— Egyforma jogot követelünk mindenkinek!

Óriási lármá tört ki. Nehányan erőszakkal be akartak rontani a polgármesterhez, ámde a fogadó szobához vezető ajtót egy-kettőre lezárták.

Jó negyedóráig tartott az elkeseredett lármá, már rendőr is jelent meg a látóhatáron, míg végre a polgármester kiüzent, hogy a zajongókat vezessék a tanácsterembe.

Röviddel ezután megjelent Halmos János polgármester, kit éljenzéssel fogadtak.

A kereskedők egyike előadta neki a rendeletben foglalt igazságtalanságot, amely — ha hamarosan orvoslást nem nyer, tönkre kell menniök. Kéri a polgármestert, segítsen rajtuk.

Halmos János polgármester kijelentette, hogy a panasz méltányos voltát elismeri, mert tényleg igazságtalanság az, hogy a kereskedők és zsidó árusok kénytelenek vasárnap a boltjaikat zárva tartani, és az alatt a piacokon és a vásárcsarnokokban árulhatják ugyanazokat az iparcikkeket. A kérdésnek a megoldása azonban nem a fővárostól függ. A törvény végre-

hajtása a kormány feladata. A főváros mind-
amellet alaposan foglalkozik a dologgal, és
mindenkép arra törekszik, hogy bizonyos mélt-
ányos helyzetet teremtsen. A miniszter is igen
melegesen érdeklődik a dolog iránt, és úgy a
kormány, mint a főváros azon van, hogy min-
den jogos követelésnek elég tétessék. Ő a mi-
nap hosszasan tárgyalt ebben a kérdésben a
kereskedelmi miniszter küldöttével, s minden-
kép azon lesz, hogy a megoldást az igazság
követelményeinek megfelelően lehetőleg siet-
tesse. Már holnap, vagy holnapután személye-
sen fogja felkeresni a minisztert, s őt a keres-
kedőket ért sérelemről informálni. Ennél többet
nem mondhat, s kéri az egybegyűlteket, elé-
gedjenek meg egyelőre ezzel a kijelentéssel.

A deputáció éljenzéssel vette tudomásul a
polgármester választát, s ezzel szép csöndben
eltávozott.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Egy görbe nap, bohózat. Be-
ta: Bányamester, operetta. Felhő Rózi vendégfellép-
tével.

Hétfő: Niniss, operetta. Felhő Rózi vendégfellép-
tével.

Kedd: Bob herceg, operetta. Felhő Rózi vendég-
felléptével.

Szerda: Niobe, operetta. Felhő Rózi vendégfellép-
tével.

Csütörtök: Aranyember, dráma. Tompa Kálmán
vendégfelléptével.

Péntek: Az ember tragédiája, színmű. Tompa
Kálmán vendégfelléptével.

Szombat: Katalin, operetta.

Niniss.

— Felhő Rózi második vendégszereplése. —

A mai est signaturája; telt ház, tapsvihár,
éljenzés és tüntető ováció.

Felhő Rózi büszke lehet a közönségnek
íránta érzett ily nagy foku szeretetére, és mű-
vészetére iránt tanusított ily kiváló elismerésére.

Volt már alkalmunk azt is tapasztalni,
hogy egyik-másik színész műtapsolásban része-
sült, de erre a mi közönségünk sohasem rea-
gált. Minél hangosabb volt a megrendelt siker,
annál erősebb volt a közönség visszautasítása;
művelkedésre a mi közönségünk nem kap-
ható. A mai tapsvihár tiszta, őszinte megnyi-
latkozása volt a közönség elismerésének. De
erre Felhő Rózi reá szolgált minden tekintet-
ben. Az ő Ninisse nagyon bájos és kedves
alak; még abban a jelenetében is, amikor a
pajzánsgót, a könyelműséget háttérbe szorítja
a melancholikus érzés, a mult gyönyörűségére
való fájó visszaemlékezés.

Belépő dalát, a Gregoárral és Anatollal
való duettet, a trombita dalt és Huszka Jenő
egy bájos dalát a közönség többször is megis-
mételtette és különösen gyönyörködött a dis-
krétén lejött Cake-Walke táncban.

A vendégművésznő elvensége és a zsufolt
ház nagy hatással volt az operett többi szerep-
lőire is, kik mindannyian a legjobbat nyujt-
ták ma. B. Szabó kell elsősorban felemlíteni,
akinek játéka a szó szoros értelmében briliáns
volt, éneke pedig kifogástalan. Véle egy sor-
ban áll Mariházy, ki Korninszky szerepében a
nagy intelligenciájú jellemszínészt mutatta, aki
külső karakterisztikus megjelenésével (Podma-
niczky karrikatura) és ügyes játékaival sok de-
rűtséget keltett. Polgár Sándor és Fűredi is
sokat neveltették a közönséget, ugyszintén Pa-
jor Agnes, aki kitűnő komikánának bizonyult.
Egyszóval a mai előadás ismét a legjobbak közé
volt sorolható.

Carolus.

* Felhő Rózi, mint Bob herceg. A jövő hét
keddjén lép Felhő Rózi mint Bob herceg az
aradi közönség elé. — E szerepet a ven-
dégművésznő Debrecenben már többször ját-
szotta. Ebben volt utolsó fellépte a téli szezon
végén, mely alkalommal Debrecen közönsége
tüntetőleg ünnepelte őt.

* Színházi hírek. Felhő Rózi harmadik ven-
dég szereplésével A bányamester kitűnő és látvá-
nyos operettet választotta, melyben a csipkeve-
rő kis leánya bájos szerepét játsza. — Szer-

dán a Niobe kerül színre, melyben a főszerepe-
ket Zilahyné S. Vilma és Felhő Rózi játsszák.

* A vasárnap délutáni előadás. A délutáni
közönségnek kitűnő mulatságra tüzték ki az
Egy görbe nap című bohózatot, melynek komi-
kuma az esteli közönséget folyton megnevet-
tette. Az előadás a teljes szöveggel megy,
minden kihagyás nélkül, sőt az ősbudavári
betétszámok szaporítottak és Mihaszna András
„mert rőndnek muszáj lönyyi“ refrénnel új
aktuális kuplékat ad elő.

Elárverelt utcák.

(Egy aradi kereskedő földvásárlása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 11.

Rendkívül érdekes és elvi szempont-
ból is figyelemreméltó földvásárlási ügy
kerül az aradi törvényszék elé. Nyilvános
bírói árverésen eladtak három területet,
s kiderült, hogy — tévedésből a vásárló
két utcának tulajdonosa lett. Most már az
övé két utca, s elzárhatja, ha úgy tetszik
neki, s a telektulajdonosok nem mehet-
nek többé haza, vagy pedig hátulról, más
telkeken át kénytelenek bemászni. Így
volna, ha elzárhatná. De kérdés, vajjon
elzárhatja-e. S ha nem zárhatja el, vi-
szont az a kérdés, mit vett hát meg az
árverésen, s kitől kapja vissza a pénzét.
Tagadhatatlanul mulatságos oldala is van
ennek a dolognak, de nem áll e mögött
az érdekessége. Ezt a telekkönyvi bohóza-
tot (ki várná a komoly telekkönyvtől, hogy
ilyenekre is képes) elvi döntés fogja ki-
bogozni, melyet a jogász közönség vára-
kozással kísér.

Uj-Mikalakán történt a furcsa eset.
Goldis Kornél, volt kereskedő három tel-
kére tüzték ki június hó 27-ére az árve-
rést. Goldis volt az, aki annak idején az
uj-mikalakai telepet szervezte. Mikor még
csak terv volt az állomás kibővítésével
kapcsolatos, új fűtőház építése, s a
pályaudvarnak Mikalaka felé való terjesz-
kedése, mozgalmat indított a jelenleg
szépen kifejlődött telep létesítésére. Nagy
területet megvásárolt, parcellázta, kölcsö-
nöket eszközölt ki, de nem tudott ő maga
eredményre jutni, mert nem volt elég tő-
kéje. A vége az lett, hogy tönkre ment
s a hitelezők minden oldalról megtá-
madták.

Egyik hitelezője a Czigelbrier és Berta
aradi vaskereskedő cég volt, mely árve-
rést kért ellene, s ezt az árverést fogana-
tosították az említett június 27-én Mika-
laka községében. Három terület került
árverésre, s mind a hármat Adler Andor
aradi nagykereskedő vette meg. Érdekes
és a helyhatóság becslését furcsa színben
feltüntető dolog, hogy három terület kö-
zül azt becsülték legkevesebbre, mely
majd tízszer annyit ér, mint a kettő
együtt.

Az elsőt, mely 160 koronára volt be-
csülve, 160 koronáért, a másodikat, mely
120 koronára volt becsülve, 121 koroná-
ért vette meg Adler, míg a harmadik te-
rületért pedig, melynek 80 korona volt a
becsértéke, 2300 koronát adott.

Hogy hol van a telekkönyvileg meg-
határozott három terület, azt senki sem
tudta.

Amíg a telekkönyvet és a térképet ta-
nulmányozták, furcsa felfedezésre jutottak.
Megállapították, hogy az egyik olcsóbb te-
rület-utca, a másik pedig valószínűleg
szintén utca.

Nagy meglepetést keltett ez a felfe-

dezés. Adler Andor ilyenformán Uj-Mika-
laka két utcájának tulajdonosa lett. Termé-
szetes, hogy ezt a fordulatot nem hagyja
szó nélkül, s e hó 15-ig, mikor az árve-
rés megtámadhatásának határideje lejár,
intézkedni fog. Az ügyet főképen azért
viszi végig, hogy az érdekes kérdésben
elvi döntést nyerjen.

Mindenekelőtt az a kérdés, vajjon el-
zárhatja-e az utcát. Ezzel vagy tizenöt-
husz telkes gazda menne tönkre, miután
a házukkal, telkükkel való közlekedéstől
el lennének zárva. Erről a megoldásról
szó sem lehet, s ekkor felmerül a visz-
kereset kérdése. Meg kell állapítani, hogy
van-e jog a viszkeresetre, s ez ki ellen
irányulhat. Valószínűleg Mikalaka község
a felelős, mert neki lett volna a köteles-
sége az utcanyitásról a telekkönyvi ható-
ságot értesíteni. Egy vélemény szerint az
utcák telektulajdonosai kötelesek a vétel-
árat visszafizetni, hogy a közlekedéstől ne
legyenek elzárva.

A két utca bizonyára úgy maradt Gol-
dis Kornél ingatlanaként a telekkönyvben,
hogy parcellázott egy területet, s azon
nyitott egy utcát. Goldis úgy nyilatkozik,
hogy maga sem tudja, tulajdonképpen mely
területekről van szó. Ő különben annyi
földet parcellázott egykor, s annyi árve-
rést tüzték ki ellene most, hogy ez nem
is csodálandó. De hiszen az a körülmény,
hogy a volt tulajdonos sem tudja, melyik
földjét adták el, csak hozzájárul ennek
a telekkönyvi bohózatnak a bonyodal-
mához.

Most már csak azt várjuk, mikor fog-
ják Mikalakán — véletlenségből — el-
adni a Fekete tengert, vagy az Ordög-
szigetet?

Tolvaj szobaur.

(Egy ál-mérnök aradi ázalma.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 11.

Egy aradi özvegy asszony szomorú pa-
naszszal állított ma be a rendőrséghez. Egy
szélművész ellen tett följelentést, aki gépész-
mérnöknek adta ki magát, szobát bérelt nála
s néhány nap mulva magával vivén házias-
szonyának pénzét és ékszereit, megszökött
Aradról.

A család részletei a következők:

Ozv. Drachopulsky Jánosnéhoz, aki a Szél-
utca 6. számú házban lakik, beállított a mult
héten egy uriasan öltözött, intelligens viselke-
désű fiatalember s ki akarta bérelni az özvegy-
asszony kiadó butorozott szobáját. Gépész-
mérnöknek mondta magát, Major Antal néven ma-
tatkozott be s Aradra jövetelének céljával azt
adta elő, hogy a waggonyárban akart magá-
nak állást szerezni.

Két napig lakott Major a szobában s a
harmadik napon háziaszonya felkereste egy
bejelentő-lappal, amelyet ki kellett volna tölte-
nie. A gépész mérnök ur venakodott kiállítani
a kék cédulát s mikor Drachopulskyné arra
hivatkozott, hogy a rendőrség őt, a házias-
szonyt bünteti meg, ha lakóját záros határidő
alatt be nem jelenti, arra kérte lakásadónóját,
hogy a következő napig várjon még a bejelen-
téssel, mert ha másnap sem sikerül neki állást
kapni a waggonyárban, ugysis elmegy Arad-
ról, felesleges tehát a bejelentés. Drachopul-
skyné ebbe beleegyezett, miután lakója azt is
ígérte, hogy másnap, bár csak néhány napig
vette igénybe a szobát, az egész havi bért ki-
fizeti.

Tegnapelőtt ostefelű, mikor Drahopulskyné egy látogatóból hazajött, lakása ajtaját tárva nyitva találta, majd nagy meglepetésére észrevette, hogy *ékszeres fiókja fel van törve* s abból *egy arany óra és két aranylánc hiányzik*; eltűnt továbbá a fiókban elzárt *hatvan korona* pénze is. Az ékszerek értéke körülbelül *160 korona*. Hogy a tolvaj ki volt, arról csakhamar meggyőződött a háziasszony abból, hogy lakója, a gépészmérnök, többé nem volt látható, *megszökött*.

A káros asszony feljelentést tett Major Antal ellen *Greén Nándor* főkapitánynak, aki már eddig megállapította, hogy a *tolvaj szobaur* sohasem volt gépészmérnök, de még Major Antal sem volt, igazi neve *Mózer* Antal és foglalkozására nézve csaló, szélhámos. Valamikor vasuti gyakornok is volt, ilyen minőségben is követett el csalásokat, s ezért elmozdították állásától. *Győrben* négy rendbell csalást és lopást követett el még áprilisban s azóta körözik. Aból is látszik, hogy nagystilű szélhámosról van szó, hogy április óta nem bírták kézrekeríteni.

Greén kapitány az ország több városába táviratozott, közlívén Mózer személyleírását, a mely szerint a szélhámos 31 éves, közepmagas, sovány, szőke, hosszú sovány arcu, hegyesre nyírott kórszakállt visel.

Apa a fia ellen.

(Elítelt párbajhősök.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 11.

Páratlanul érdekes tárgyalás folyt le ma a budapesti büntető törvényszék előtt. Két fiatal joghallgatót ítéltek el párbajvétségért, még pedig nagyon súlyosan. Az egyiknek védője a saját apja volt, aki a védelmet olyan formán teljesítette, hogy *fiának példásan súlyos megbüntetését kérte*. Tette pedig ezt azért, mert a fia *krakóler* volt. A törvényszék ilyen értelemben is hozta meg ítéletét.

Az érdekes tárgyalás részletei a következők:

A múlt év október végén két fiatal joghallgató *Gárdony Ernő* és *Kepes Olivér* jelentéktelen szóváltásból kifolyólag kardpárbajt vívtak egymással a Fodor-féle vívóteremben. A párbajban Kepes sebesült meg, még pedig igen könnyű sérülést szenvedett.

A párbajozó feleket ma vonta felelősségre a budapesti büntető törvényszék *Agorasztó* bíró elnöke alatt. A vádlottak beismerték bűnösöket. *Daróczy* dr. kir. ügyész vádjában súlyosító körülménynek kérte betudni a vádlottak terhére azon körülményt, hogy a párbaj igen könnyen elkerülhető lett volna egy kis jó akaratral.

Kepes Gyula dr. ügyvéd, *Kepes Olivér* vádlottnak védője és egyben az *apja*, előrebocsátotta, hogy mint apa is teljesen osztja a kir. ügyész nézetét. A maga részéről, mivel a büntetés nemcsak a megtorlást, hanem a javítást, és a megisméltéstől való visszatartást is célozza, a jelen esetben egyszerű *krakólereskedést* lát fennforogni s ezért kéri a törvényszéket, hogy *védencét intő példa gyanánt szigorúan büntesse*.

A törvényszék méltányolta az apa kérelmét s *Gárdony Ernőt* és *Kepes Olivért* pedig *8-8 heti államfogházzal sújtotta*. Az ítélet indokolásában a törvényszék elfogadta a kir. ügyész súlyosító körülményül felhozott érvelését, azt t. i. hogy a jelen esetben feltűnési viselkedésből elkövetett párbajról van szó.

Gárdony felebbezett az ítélet ellen, *Kepes Olivér* és védője azonban megnyugodtak.

Az aradmegyei bánya-szédelgés.

(Beszédek Bárdy Vilmos csalásairól.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 11

Mindenütt, ahova az *Aradi Közlöny* mai híradása révén eljutott *Bárdy Vilmos* bánya-szédelgésének híre, nagy érdeklődéssel tárgyalták Aradmegyének ezt a szenzációját, melynek áldozatául esett két aradmegyei földbirtokosnak százer koronánál több pénze. Valóságos konsternációval beszéltek a körösbányai főszolgabíró könnyelműségéről amely által lehetővé lett hogy *Bárdy Vilmos*, a vakmerő szélhámos Amerikába szökhessen.

Bárdy egyébként, bármilyen vakmerő és nagystilű szélhámos volt is, csak egy típusa volt azoknak a bánya-szédelgőknek akik minden bányavidéken, így Aradmegye keleti részében is, fölőszámmal vannak. Mikor a vonat Nagy-Halmágyon az aranybányák vidékére ér, valósággal *Klondy*kében képzelheti magát az ember, milliókra éhes vabanquerek között találja magát, akik egy-egy jövendő nábobság reményében vadásznak az aranyra,

Bányászati dolgokban szakértő emberek szemében *Bárdy*ról is lerit a szélhámoság. A brádi aranybányák igazgatója: *Menking*, egy találkozás után azt mondta *Bárdy Vilmos*ról:

— Ennél nagyobb szélhámos még a mi vidékünkön is régen járt.

Hogy a szakemberek tisztában voltak *Bárdy* koholt vállalatával, azt következtetni lehet abból, hogy egyetlen egy szakember sem társult vele. Viszont az is igaz, hogy *Bárdy* nem is nagyon vetette magát szakemberek pénzei után, nehogy annak az állandó veszélynek legyen kitéve, hogy keresztül látnak a tervein.

Nagyon jellemző az is, hogy a brádi bánya-szakértők *azt hitték, hogy Löcherer Andor a főszélhámos* s hogy *Bárdy* csak olyan előcsatározó a szédelgési manőverben. Most tudták csak meg, hogy *Löcherer* az áldozat volt. Most már az is nyilvánvaló lett, hogy miből élt *Bárdy* egy esztendőn keresztül olyan nagy lábon. Ekkor már a *Löcherer* pénzéből költezett, akitől különböző ürügyek alatt nem egy összegben, hanem részletenkint csalta el a százezer koronát.

Kiderült most már az is, hogy *Bárdy* nemcsak aranybánya-vállalattal szédelgett, hanem az ő ismert modorában *szén, kénkővő, nikkelt, mangán és vasérc*ekkel is akart társat keresni magának. Tény, hogy azon a vidéken, ha kis mértékben is, de előfordulnak ezek az ásványok, *Bárdy* azonban rábeszéléseivel elhitette, hogy ezekből óriási mennyiséget fedezett fel s csak egy kis befektetésre volna szüksége a meggazdagodáshoz.

Evvel a szélhámosággal azonban senkit sem csapott be, csak kezdte kivetni a hálóját s így a két áldozat — ki tudja hány — embert mentett meg.

Bárdy Vilmos csalása tulajdonképen azon alapult, hogy olyan bányaterületet, amely nem volt az övé, magáénak mondott. Vagy pedig arról mesélt regéket, hogy kutatómunkákat szerzett, amelyek természetesen nem léteztek.

Bárdy tehát azért volt „nagy” szédelgő, mert a szokásos csalási módoktól eltérően sokkal vakmerőbb játékot űzött az áldozataival. Igen elterjed szédelgési

mód az, hogy a csaló áldozatát kiviszi ahhoz a bányához, melyet magáénak vall s szemük előtt ásat ki onnan egy zsák ércet. Ennek aranytalmát megvizsgáltatják, hogy az a normálnál sokkal nagyobb percent aranyat tartalmaz. Ez azonban onnan van, hogy a szédelgő előre kiment arra a helyre, ahonnan az ércet ásta s arany-pórt szórt el ott. A vizsgálatnál konstataált magas aranypercenttel lehet aztán rábírní a kiszemelt áldozatot arra, hogy az üzletbe pénzét befektesse.

Megtörtént például, hogy Arad közéletének egyik legkimagaslóbb alakja nemes érc után akart kutatni a brádi hegyekben. Próba-kutatásokat rendezett egy főmérnökkel s ez minden próbánál 10—15 szem aranyat talált. Később jöttek rá, hogy a kutatómunka tulajdonosa, csak hogy drágán adhassa el bányáját, minden próbánál, hogy észre ne vegyék, *a szájából fújt aranyat* a vizsgálatra szánt érc közé.

Egy másik eset a következő: egy szélhámos a Brád melletti *Sztanissai* bányához lecsalt Angolországból egy konforciumot. Kiment velük a bányához s abból három zsákot töltöttek meg, hogy azokat majd Londonba viszik megvizsgálás végett. A zsákokat egy paraszt-házban helyezték el, az angolok a vendéglőbe aludni tértek, a szédelgő pedig elment abba a házba, ahová a zsákokat elhelyezték, kibontotta a zsákokat s azok tartalmát aképp látta el arannyal, hogy egy *üvegcsövet* dugott beléjük s azon keresztül bocsátotta azokba az aranyport.

A zsákok tartalmát Angolországban megvizsgálták s ennek eredménye folytán a konforcium mesés pénzen megvette a *Sztanissai* bányát, mely nem sokkal több aranyat tartalmaz, mint akár *Mikalaka* földje.

A bánya-szédelgések legáltalánosabb módja különben az, hogy társaságokat csapnak be. Arra, hogy bánya-ügyekben milyen furfangos utakon lehet csalásokat elkövetni, példa a következő eset, melynél szakembereket, egy egész bányatársulatot becsaptak. A brádi *muszári* bányát több millióért nyakába varrták az ugyancsak Brádon lévő „12 apostol”-bányatársulatnak. Ez a milliót el is vesztette a muszári bányában a következő csalás által: a muszári bányában egy éjszaka alatt, a vételi üzlet megkötése előtt, *ötvenhét kilogram aranyat* találtak. Egy kilogram arany értéke körülbelül ezer forint, óriási vagyonnak látszott tehát a bánya, melyből egy éjjel ötvenhét ezer forintot lehet kiaknázni. *A vételt követő nap óta* azonban a muszári kutatómunkából *egy szem aranyat sem aknázott ki a tizenkét apostol*. A bánya üzemét legközelebb be is szüntetik, a milliók pedig odavesztek.

Bárdy a bánya-szédelgéseknek ehhez a közönségesebb módjához nem nyúlt. Ujabb formákat keresett s ez tényleg be is ütött neki: százezer koronánál több pénzt szerzett vele.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi sütőiparosok szakcsoportja f. hó 10-én, pénteken d. u. 4 órakor tartotta rendes közgyűlését *Kristyóry* János tb. elnök vezetésével. Mindenekelőtt *Klein* Ignác elnök lemondó levelét olvasták fel s miután a lemondás tudomásul vetetett, helyette a szakcsoport elnökévé egyhangulag *Fischer* Samu lett megválasztva. Miután pedig a kereskedel-

mi miniszternek újabb munkaszüneti rendelete, mely nemcsak a sütőket, hanem a fogyasztó közönséget is sújtja, érzékeny veszteséget ró az összes hazai sütő mesterekre, elhatározták, hogy az ország nagyobb ipartestületeinek bevonásával f. hó 17-én, pénteken nagy küldöttséget menesztének a kereskedelmi miniszterhez, kérve őt, hogy ezen rendkívül sérelmes intézkedését, amely lehet talán kedvező a budapesti sütőknek, de a vidékieket roppantul károsítja, másítsa meg legalább is akként, hogy a sütődékben a munkát megkezdeni már *vasárnap éjjel 12 órától* engedje meg, hogy ekként a közönség hétfőn reggel még friss süteményhez juthasson. Végül folyó ügyeket intéztek el. Az ülésen jelen voltak: *Kristyóry János* tb. elnök, *Fischer Samu* elnök, *Kottilla János* alelnök, *Fischer József* pénztárnok, *Lehoczky Agoston*, özv. *Angyal Dezsőné*, *Merfy József*, *Kottilla Ferenc*, *Rosenfeld Samu*, *Fleisig Sámuel*, *Mártincsek Dániel*, *Frank Ferenc* sütőmesterek.

(*) Meghívás. Az aradi iparosok I. betegsegélyző és temetkezési egyesületének elnöksége holnap, vasárnap d. u. 3 órakor a magyar-utca 4. számú saját házában hivatalos helyiségében rendes havi ülést tart, melyre a választmányi tag urakat ez uton is tisztelettel meghívja *Rosmanith Albert* elnök.

Egy rituális óra története.

(Mikor a rabbi műértő.)

Arad, július 11.

Egy nagyobb vidéki izr. hitközségben a hívek nagy hitbuzgósággal és áldozatkészséggel elhatározták, hogy az Isten házába a berendezés stilszerűségének és fényének emelésére valami új, szép és értékes templomi kelléket vesznek. Hogy mi legyen az a tárgy, abban sehogy sem tudtak megállapodni, végre is azt határozták, hogy határozzon a rabbi. A hívek átadták a bevásárlásra szánt alapot és ezután a következő eset történt.

Az érdemes rabbi körülnézett a templomban és úgy találta, hogy legalkalmasabb lesz, ha egy remekművű órával lepi meg a híveket. Hogy a megelégedés teljes legyen, régi stilszerű rajzok szerint rendelte meg a fali órát egy híres külföldi óragyárban.

Ez az óra meglepetést rejtgetett a szerkezetében. A rabbi ugyanis zenélő szerkezettel rendelte meg a diszes fali órát és így gazdaságos öltettséggel egy szür alatt oldotta meg a templom organahányának kérdését is.

Az óra elkészült és amikor megérkezett, a hitközség papja nagy titokban műértő vizsgálat alá vette, hogy nincs e rajta valami javítani való.

— Hopp! — kiáltott föl a pap, gondos szemlélődése közben. — Baj van! Az óra pontos, a szerkezet kitűnő, de a stílusban hiba van.

Az óra számozott lapján ugyanis a numerusok természetesen római számok voltak és ezen megakadt a pap szeme.

— Ha már az egész óra keleti stílusú — gondolta magában a hívek atyja — akkor a római számokat is a héber á-b-c első tizenkét betűjével kell helyettesíteni.

Le is rajzolta mindjárt a héber óralapot, melyen a számokat jelentő zsidó betűk, természetesen a kör fordított irányában voltak, mivelhogy a héber írás jobbról balra megy. Az órát aztán visszaküldte, hogy új óralapot tegyenek rá a mellékelt rajz szerint. Az óragyár ezt is elkészítette szecszios szép héber betűkkel és a nagy templomi óra megint visszakerült a paphoz. A rabbi újból vizsgálat alá vette a hatalmas órát, járatta, fittette, játszatta. Minden pontosan működött, de néhány perc múlva a pap ismét kétségbeesetten kiáltott föl. Az órán újabb óriási hiba mutatkozott. Az óragyárban ugyanis csak az óralapot változtatták meg, de a szerkezetet nem. Ilyenformán aztán, amíg a héber számok jobbról balra mutattak az órán, az óramutatók balról jobbra haladtak. A rettenetes hiba miatt az óra visszakerült ismét a gyárba, ahol a pap rendelkezésére egy drága új szerkezetet tettek az órába,

amely most már visszafelé működve jobbról balra hajtotta a mutatókat is.

Ekkorra érkezett az új templomi dísz bemutatójának napja is. A pap boldogan várta a híveket a templomba, akik aztán seregestül tódultak a meglepetésre. Es hát a meglepetés sikerült is. Várakozáson felül sikerült. Először is az órán senki sem tudott eligazodni, mert a visszafelé haladó mutatók egyszerűen percről-percre fogyasztották az időt. Minél inkább előre haladt az idő, annál többet járt vissza a mutató. „Öt perc múlva“, például öt perccel azelőtt volt és egy „fél óra múlva“ is egy fél órával azelőtt volt.

Az óra alatt többen megőrültek, mert az óramutatók haladása szerint például így kellett igazgatni a beszélgetést is:

- Tíz perccel azelőtt lesz a prédikáció.
- Tegnap meddig tartott az istentisztelet?
- Tíz órakor kezdtek, de már kilenckor vége volt.

— Hi-hi-hi! He-he-he! — hangzott itt is, ott is a tébolyhoz hasonló nevetés.

A pap lecsillapította a híveket, megmagyarázta nekik az óra lapját abban a reményben, hogy majd megszokják az új óraszerkezetet. De ekkor következett az eset kluja.

Az óraszerkezet elérkezett ahhoz a pillanathoz, amikor a benne lévő zeneműnek, melyről a pap megfélekedett, — el kellett játszania azt a szép keleti áriáját, hogy: „Meg van írva a sors könyvében minden.“

Az óra éppen tizenegynegyed kettőt ütött, a mikor egyszerre csak borzasztó hangzavar hallatszott. Az óra visszafelé játszta a dallamot is.

Az emberek sikoltoztak kinjokban. Őrült pánik keletkezett. Egy ember mindenáron uralkodni akarva az óra szerkezetén és a saját idegein, hogy a józan eszéről tanúságot tegyen, rikácsolva énekelte az óra dallamával együtt visszafelé:

„... nednim nebevnyök sros a avri nav gem,“

A híveket a meglepetés percei után csak karhatalommal lehetett hazavezetni.

Az órát visszaküldték a gyárba, a visszaperelt pénzt pedig a kórházban felállítandó elmebetegosztály alapja javára adták.

Peps.

SPORT.

+ Magyar uszó diadala Angliában. A magyar névnek híres dicsőséget hozott tegnap Londonban egy kiváló magyar atléta: *Halmay Zoltán*. Résztvett az Angolország fővárosában rendezett nemzetközi uszóversenyen, melynek főversenyében második lett *Halmayt* az aradi közönség ismeri. Résztvett tavaly az Aradi Athletikai klub uszóversenyén, amelynek bajnoki versenyszámában rendkívül heves küzdelem volt *Balaton* (Gräfi) *Károly*val, Arad jelenlegi uszó bajnokával. A londoni versenyről a következő táviratot vettük:

London, július 11. Ma kezdődött meg *Edward* király, a királyné és *Viktória* hercegnő jelenlétében a nemzetközi uszóverseny a királyi díszrílegért. A versenyen, melyet a Bath Club 440 yardos basinjében tartottak, rendkívül számos és előkelő társaság, melyben különösen az arisztokrácia volt erősen képviselve, nézte végig. A pompás látványt nyújtó versenynek eredménye a következő volt: első *Billington* (angol), második *Halmay* (magyar), harmadik *Decuyper* (francia). A mai versenyszás győztese arany, második nyertes ezüst, a harmadik bronzérmes kapt. Negyedik lett *Wilson* (Kanada), ötödik *Kornélius* (svéd). *Billington* az egész pályát öt perc és 49 másodperc alatt uszta meg. A másik két uszóversenyt, melynek díja a királyi serleg lesz, holnap tartják High Gateben.

Halmay Zoltán az idén is résztvesz az Aradi Athletikai Klub uszóversenyén, amelyet valószínűleg augusztusban tartanak meg a Maroson.

+ A megdrágult vadászati jegyek. A folyó hónap elején kezdődött részletes vadászati évad szükségessé tette a vadászok részére vadászati jegyek meghosszabbítását, kiváltását, esetleg annak először történő megszerzését. Az idén a vadászok ama, rájuk nézve kellemetlen tudósítást nyerték az illetékes hatóságtól, hogy mind a folyó esztendőben, mint a jövőre, a mostanig általánosan divott szokás megszűnik, hogy a 24 kor. vadászati jegyek a jegyváltás napjától egy évig érvényesek; hanem mostantól kezdve mindig csak július 1-ig jogosítanak vadászatra, bármelyik hónapban váltották is azokat. Tehát a például ez idén októberben, vagy pedig novemberben váltott vadászati jegyek csupán jövő évi június 30-ik érvényesek; amit jó lesz a vadászoknak tudomásul venniük.

+ A „Meteor“ kerékpárklub vasárnap délután kirándulást rendez Simándra. Indulás a Vass szállóból pontban 2 órakor. Távolság odavissza 53.4 km. Menetparancsnok: *Kadelburger Ede*. Vendégeket szívesen látnak.

Asszonyöktető aradi diák.

(Akadémistából finánc.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 11.

Egy fiatal aradi diák hihetetlen szerelmi kalandjáról szól az ének. A huszadik század szerelmi krónikása, ha majdan megírja a dekadens korszak történetét, csodálkozással csapja össze a tenyerét, hogy ilyen is megeshetik.

A fiatal diák, a ki az eset hőse, 18 éves mult. Excentrikus viselkedésű, de mondják nagy tehetségű fiú. Most *Soborsin*ban finánc, de míg azzá lett, érdekes regényt élt át.

A télen, talán emlékezetes még, egy aradi szerzőtől új zenemű jelent meg. Határozottan jó kompozíció volt ez a valcer, mely *Abrai Lajos*nak, az aradi felső kereskedelmi iskola igazgatójának volt ajánlva. A hangjegy borítékán ott diszelgett a szerző arcképe, egy borzas hajú fiatal ember, az aradi felső kereskedelmi iskola II. B) osztályának a növendéke.

R. I. — teljes nevét kiméitből elhallgatjuk — különben jó zenész volt. A *Dessewilly*-utcában lakott mostoha atyjával s vele szomszédos volt egy fiatal asszony. Az utóbbi feltűnően szép nő volt, s a férjétől különváltan élt. Közte és férje közt, aki *Világoson* hentes, jelenleg válópör van folyamatban.

A fiatal diák, a mikor könyveivel a hónap alatt s a balkezében rendszerint kutyakorbáccsal az iskolába tartott, többször találkozott a csinos asszonnyal, akit fiatallaga és karcsu termete miatt mindenki leányának nézett. R. I. ben tüzet fogott a szív, s módját ejtette, hogy a fiatal asszonnyal megismerkedjék. Az asszony az atyja házában lakott s vele volt kis gyermeke is, akit, mikor férjétől eljött, magával hozott.

R. I. mint zeneszerző közelítette meg a fiatal nőt, akinek imponált, hogy udvarlója valóságos trobadur, nem olyan, aki berugott fővel áll az imádott ablaka elé és álmos pofája cigányokkal huzat el jól ismert gassenhauerokat. Nem, az ő udvarlója más volt, a saját kezével játszotta el a szép nőket, melyek szívéből fakadtak. Neki szóltak e dalok, más nem is hallotta azokat soha. Legalább így hitte az asszony, akit ez a különös helyzet talán izgatott.

R. I. azóta többször elmulasztotta az iskolát s tanárainak feltűnt, hogy a fiú feltűnően szórakozott.

Egy napon aztán, azelőtt mintegy két héttel, R. I. egyáltalán nem jött el az előadásra. Odahaza is hiába várták, egyszer csak eltűnt *Aradról*. Ugyanabban az időben tűnt el szép szomszédja, a világosi hentes fiatal felesége. Eltűnt az asszony gyermeke is.

Nem is kell sokat tündönni; együtt szűkít meg. A fiú egy délután anyját, aki rendkívül

finom lelkületű és kitűnő zenei képzettségű nő, elküldte egy rokonához, az alatt az ürügy alatt, hogy a rokon hivatja. R. I. anyja el is ment s míg oda volt, a fiú összeszedte holmiját egy fiakkerre rakta, aztán odahajtatott a szomszéd ház elé, a hol a kapuban már várta egy sűrűn fátvologozott karscu nő. A fiatal asszony szintén összecsomagolta már a legszükségesebb holmiját s aztán gyermekével felülve a kocsi, a fiatal pár kihajtatott a vasuti állomásra. Itt R. I. két Fiuméig szóló vasuti jegyet váltott s evvel el is utaztak.

Fiumében, amíg kevés pénzüket tartott, vígan éltek, de csakhamar elfogyott az élelemre való. Már csak annyi pénzüket maradt, a menyeyivel haza tudtak volna jönni. Nagy zavarukban aztán segítségükre jött a megszökött menyecske — mamája. Ez kétségbe volt esve, mikor üresen találta leánya szobáját. Mindjárt rosszat sejtett, mert nem jó szemmel nézte addig se az asszonyka vonzalmát a diákhoz. Mikor aztán rájött, hogy lánya magával vitte kis unokáját is, rögtön érdeklődött, hogy hová tűnhetett el a szerelmes pár. R. I. szülei annyit tudtak csak, hogy fiuk egyszer járt Fiumében, s nem lehetetlen, hogy a szökevények oda vették utjokat. A fiú többször ábrándozott arról, hogy matróz szeretne lenni. Az aggódó szülők nem sokáig maradtak kétségben, még aznap hozott nekik a posta egy képes levelezőlapot Fiuméből. A fiatalok jelentették rajta, hogy az Adria partján vannak, egyébként jól érzik magukat, de hiányzik a pénzü. A megszöktetett kis gyermek nagyanyja ekkor a fiumei rendőrség intervencióját kérte ki, hogy visszakapja unokáját. A közbelépésnek meg volt az az eredménye; harmadnap itthon volt megint a megszökött menyecske a kis gyermekével és fiatal gavallérjával.

Természetes, hogy a megijedt szülők örömmel fogadták vissza gyermekeiket. Persze, a koránérett fiúnak keservvel volt tele az élete. Az iskolából épp a vizsga előtt kimaradt s valami foglalkozás után kellett néznie.

Ugy látszik, hogy gyors elhatározású ember, mert hamar megoldotta a kérdést. Beállott *fináncnak* s a héten foglalta el állomás helyét Soborsinban.

Végére érve a történetnek, elmondunk még egy dolgot, mely a fiatal lovag zeneköltői nimbuszát van hivatva szétrombolni. Az irigy emberek, akik valószínűleg a szép fiatal asszony vonzalmáért irigykedtek reá, azt beszéltek, hogy azokat a szép dalokat, melyekkel belopta magát a költői hajlamu asszonyka szívébe, tulajdonképpen a nem R. I., hanem ennek az *édesanyja* komponálta.

HIREK.

Ujaradi lövész Hannoverában.

— Ternajgó Lajos a nemzetközi lövész-versenyen. —
Arad, július 11.

Nagy lövész-ünnepségek folynak le ezidő szerint Hannoverában. Most tartják ott a XIV-ik német birodalmi nemzetközi lövészversenyt, melyre a világ minden tájáról *négyezer* válogatott lövész gyűlt össze.

A kiváló mesterek között egy ujaradi fiatalember is pályázik az első díjért: *Ternajgó Lajos* bécsi vegyész, Ternajgó Césár ujaradi gyógyszerész fia.

Ternajgó Lajos a bécsi lövész-egylet megbízásából vesz részt a nagy hannoveri versenyen, melynek arányaira vonatkozólag érdekes megemlíteni, hogy a verseny céljaira egy nagyszabású palotát emeltek, s hogy a díjak összegét úgy gyűjtötték egybe, hogy a négyezer versenyző mindegyike kétszáz korona ne-

vezési díjat fizetett le, ami együttvéve *nyolcszáz ezer koronát tesz ki*. A nemzetközi lövész-verseny védnöke a német trónörökös.

Tegnap volt a verseny *hetedik* napja. E napon már csak 180 lövész vett részt a versenyben, mint akik az egyes csoportokban elsőséget nyertek. Ez utóbbiak között volt *Ternajgó Lajos* is.

A tegnapi hetedik napon döntötték el, hogy ki legyen az a tíz mester-lövész, akiket döntő versenyre bocsájtanak az első, második és harmadik díjért, melyek nagy értéket képviselnek.

A tíz legjobb lövő értékes ezüst serleget kapott. *Ternajgó Lajos* a *hatodik* volt a tíz között, ami azonban nem zárja ki, hogy végső mérkőzésben az első helyet vívja ki magának.

Emlékezés.

Egy ház előtt, a szürke utcajárón
Piciny babácska tipeg kedvesen:
Gügyögő ajkán felragyog az élet,
Mint harmatcsepp a rózsá-levelel.

A mozdulása bájos, öntudatlan,
Apró kezében bimbót tartogat
S a járó-kelőkét szinte odavenja,
Hogy kedvességén — mosolyogjanak.

Fodros kis ruhája tiszta, hófehér;
Gyöngy lábacskaín tipegve jár,
Fészeknyi kör egész világa még
És ő abban csak pelyhes kis madár.

Ott láttam meg a széles utcajárón,
Ott játszott ő, a szőke kis baba,
Piros bimbóját felém tartotta szépen:
„Oh jöjjön bácsi, játszó most maga“ . . .

A kopott bácsi, aranyos leánykám,
Óh — fájdalom — *játszott* eleget:
Virágjait is mind elszórta régen
Es elhibázta lám az — életet.

Virágot nyújtó ártatlan kacsódra
Aldást kíván a bácsi, jó baba . . .
A hol te ifjú bimbóként fakadtál
Aldott is legyen az a — *rózsafa* . . .

D. B.

— **T. előfizetőinkhez.** Tisztelettel felszólítjuk t. előfizetőinket, hogy amennyiben valaki a lap kihordása körül késedelmet, avagy mulasztást tapasztalna, úgy jelentse be telefonon, vagy levelezőlapon lapunk kiadóhivatalához (teléfontszám 151.) Fürdőre utazó t. előfizetőinknek a lapot *bárhova szívesen elküldjük*.

— **Arad földadója.** A város közgyűlése a tavasszal elhatározta, hogy fölír a kormányhatóságokhoz Arad földadójának leszállítása iránt. Ennek a földadónak apropój az volt, hogy küszöbön állván a földadó-kataszter revíziója, a város már eleve föl akarta hívni a kormányfigyelmét ezokra a súlyos állapotokra, amelyek között az aradi kisbirtokosok sinylődnek. Egy háromtagú bizottság helyszíni vizsgálatot is tartott a földeken s erről szóló jelentését, melylyel lapunk vezető-helyén bővebben foglalkozunk, be is terjesztette a tanácshoz. A tanács mai ülésén *Halma* Andort, a hármast bizottság egyik tagját bizta meg avval, hogy az aradi kataszteri-fölvételek alkalmával gróf *Wickenburg* miniszteri kiküldöttet a tényleges állapotokról informálja.

— **Dániel Ernő báró hangja.** *Hódossy Imre* valóságos igazságügyi miniszter ur várokozási állományba, hogy a maga multját ne kelljen feszegetnie, megkezdte a történetírást tulajdon pártjának újjászületéséről. Amely kelteztetett a

nemzeti párt beolvadásától a szabadelvű pártba. Es hogy nemzeti színűen kezelhesse a tólat, megvádolta ikertestvéreit, az ó-szabadelvűek korupcióival, terrorizmussal s más hasonló a multból szedett a diadalut megtegy frázissal. Eá belévegyült a Hódossy tegnapi beszédjébe egy hang, a *Dániel Ernő* báróé. Az önértékes fölháborodás hangja. A négy és fél esztendőig lenyűgözött önértéke, amely rabszolgamódra türte a beolvadt nemzeti pártiak durvaságait, nap-nap után ismétlődő támadásait. Türtek a miniszterek, akik a megváltott rendszerben születtek, éltek és folytatták életüket. Az a nemzeti beolvadás nem volt két politikai párt politikai szerződése. A nemzeti párt mohó vágya az uralom után és a tulajdon vezéreitől lenyűgözött szabadelvűek egyesülése volt, amelyben nagyobb szerepet játszott a gyűlölet mint a szeretet. Hódossy Imre, amikor a maga „assa földítő“ üvegcséjéből (a nemzetieknek kipróbált harci eszköze) kihuzta a dugaszt és az ó-szabadelvűek orra alá tartotta, Dániel Ernő báró felháborodással és tiltakozással szerzett elégtételt. Vajjon lesz-e bátorsága Dániel bárónak ahhoz, hogy a Ház nyílt színe előtt leleplezze azokat a meseköltőket, akik hőské avatják magukat?

— . . . „Csak szeptemberben“ . . . Egy fürge könyvematos ujság adott hirt arról, hogy a miniszterelnök a várban levő miniszterelnöki palotában nagyobb mérvű átalakításokat szándékozik végeztetni és *csak szeptemberben* fog beköltözni a pompás palotába, addig pedig családjával a sógorának, gróf *Teleky Gyulának* Szervita-téri palotájában berendezett lakosztályt veszi igénybe.

Olvasva e hiradást és az abban kitüntetett költőzködési terminust, egy érdekes reminiscencia jut eszünkbe 1848-ból. Amikor az első magyar független felelős miniszterium 1848. áprilisban megalakult, báró *Eötvös József* kultuszminiszter a mai Akadémia-utca 3. számú házában lakott, amely ma özv. *Deutsch Lajosné* tulajdona. Annak idején Feldunasor volt az utca neve és a ház gr. *Battyhány* tulajdonát képezte. Az egyes miniszteriumok tisztikaráról már akkor is kiadtak sematizmusokat és az 1848-iki miniszterium tisztikarára vonatkozó adatokat ma is megtalálhatjuk az 1849. évi *Trattner* Károlyi-féle „Nemzeti Kalendárium“-ban. Ott a következő hivatalos adatot látjuk feltüntetve:

Vallás- és közoktatásügyér: *Eötvös József* báró, lakik Feldunasor, *Battyhány*-palota, (de csak szeptemberig.)

Ezt az adatot a *miniszterium* által 1848-ban kiadott hivatalos összeállításból vette át a kalendárium szerkesztője, így tehát kettőt föltétlenül lehet konstatálni, hogy: *Eötvös József* báró, aki szintén volt valaki, értékes erénynek vallhatta a szerénységet, amely nem hitette el vele, hogy miniszter lesz in saecula saeculorum. Másrészt pedig nem volt neki fürge és szolgálatkész könyvematosa, a mely belemosolyogta volna a világba, hogy messze időkre szólóan lakik majd a palotában. *Khuson-Hédervary* gróf szeptember 1-én akar beköltözni átalakított rezidenciájába. Az optimizmus irigylésreméltó tulajdonság, de az a baja, hogy könnyen éri miatta család az embert.

— **Atvonuló katonák Aradon.** A nagyváradi hadosztály-üzérezred e hó 20-án feyvergyakorlatra vonulásában Aradon megy keresztül s itt egy napi pihenőt fog tartani. A 19-ik tüzérezreddel három törzstiszt, huszonöt főtiszt, háromszázhuszonkét legény jön Aradra 280 darab lóval.

— **Egy aradi vértanuról.** Az Orsz. Történelmi Erekllye-Muzeum okiratgyűjteményben

örzik a többi között egy osztrák katonai ítélet eredeti kiadványát is 1846-ból. Kiválóan érdekessé teszi az ítéletet az hogy azt *Damjanich* János vértanú akkor még az osztrák hadsereg kötelékében, a Temesváron állomásozott Bukovina-ezred kapitánya, mint a katonai bíróság elnöke adta ki és írta alá a bíróság két más tagjával. A bíróság Wassován András temesmegyei, gyiroki születésű, 30 éves közlegény felett mondott engedelmesség miatt szigorú ítéletet, 25 botlításra ítélve a vádlottat. *Damjanich*nak az aláírása meglepően szép vonásokkal, tisztán olvashatóan van írva, neve mellé sajátkezűleg írta oda a rangjelző „Hauptmann“ és „als Präses“ szavakat. A pecsét lenyomata is teljesen ép. A többi aláírás olvashatatlan, kivéve az ítéletet helybenhagyó *Wuljburg* őrnagy nevét.

— **Házasság.** *Purcsi* János, az aradi zenede kiváló tanára holnap, vasárnap köt házasságot *Szent-Endrén Pfenning* Mici kisasszonnyal, *Chirke* Vilmos aradi máv. főellenőr unokahúgával. Tanúk lesznek: *Faragó* Mátyás, a b. csabai takarékpénztár főkönyvelője és *Chirke* Vilmos.

— **Egy aradi napilap megszűnése.** Az *Aradi Friss Újság* című politikai napilap holnap jelenik meg utóljára. Négy évvel ezelőtt látott először napvilágot és közben nem egyszer elkésredett harcot vívott egy másik aradi krajcáros újsággal. A harcban, úgy látszik a *Friss Újság* merült ki előbb, mert holnapi számának élén bucsút mond olvasóközönségének. A bucszóban egyébként az foglaltatik, hogy a lap csak „egyelőre“ szünetel be megjelenését.

— **H. Rákóczi Ferenc — Makkai Zsigához.** Mulatságos epizód játszódott le ma a képviselőház ülésének végén. Megesett ugyanis, hogy az ülés ma annyira gyengén volt látogatva, mint az obstrukció óta egyszer sem. *Szalay* László interpellációja közben az egész balmezón csak egyetlen egy képviselő volt látható: *Makkai* Zsiga, aki szokása szerint, jóízűt aludt a padok közt. Egy hírlapíró, ki mindig kéznél tartja fotografáló apparátusát, megakarta örökíteni a néptelen obstrukció képét. Hogy azonban egészen sikerült képet kaphasson, *Makkai* Zsigát is el kellett távolítani a Házból. Egyik teremszolgával cédulát küldött *Makkai*hoz, melyre az volt írva, hogy a székely képviselőt bizonyos H. Rákóczi Ferenc nevű ur hívhatja a társalgó terembe. *Makkai* föltápaszkodott helyéről, kiment a társalgóba, majd visszajött megint a folyosóra, mivel az ismeretlen urat nem találta sehol. A folyosón aztán sorba szelítgatta a szolgálkat:

— Hol van hát az a Rákóczi Ferenc ur?

Mivel pedig nem találta sehol, tehát visszament megint a terembe aludni. Azalatt azonban már készen volt a fényképfelvétel az obstrukciós Házból.

— **Megégett aratók.** A vezekényi határban levő *Ivatos* pusztán nagy szerencsétlenség történt tegnapelőtt éjjel. Az ott dolgozó aratómunkások ugyanis este, mielőtt lefeküdtek, tüzet raktak a pajtában, hogy a szunyogokat kifüstpölyjék. Lefekvés előtt a tüzet nem oltották el, abban a hiszemben, hogy az majd magától is elalszik. Így aludt el a munkásnép az égő tűz mellett, amely azonban lassan terjedt tovább mindaddig míg belekapott az alomszalmába, ahol az aratók feküdtek. Ejjél felé nagy veszedelemre riadt föl a munkásnép. Egy *Takács* Agnes nevű leány vette észre a pajtában elterjedt tüzet, aki arra ébredt föl, hogy a ruhája az alomszalmától meggyuladt. A megrémült leány nagy sikoltással menekült az udvarra, de vesztére, mert könnyű ruházata teljesen elégett, a leány pedig a nagy fájdalomtól összeesett. Hasonló sors érte *Virág* Mari, *Nyuli* Boris és *Szántó* Katalin arató leányokat, akik valamennyien égő ruhával menekültek a pajtából, de nem volt, aki megmentse őket, vagy segített volna rajtuk, mert az emberek az eleségük és munkáeszközeik megmentésén fáradoztak. Az összeégett leányok

közül másnap reggelre, mire a falubeli orvos megérkezett, *Takács* Agnes és *Nyuli* Boris meghalt, a többinek az állapota is sly súlyos, hogy aligha maradnak életben. A megindított nyomozás során megállapították, hogy a szerencsétlenséget a munkások vigyázatlansága idézte elő.

— **Pusztító árvíz.** *Kisjendrő* jelentik: *Silinyán* a *Csigér* folyó a nagy esőzések következtében kilépvén medréről, 200 hold területnyi vetést elárasztott. A termést pusztulás fenyegeti.

Turóc-Szt.-Mártonból sürgönyzik: Ruttkán az árvíz következtében a főműhely víz alá került és abban való munkálatok szünetelnek. Az ár elsodorta a hidat. Az emberek az ablakon keresztül menekültek és a magasabban fekvő vasutállomáson húzódtak meg. A közlekedés *Kassa* és *Zsolna* közt szünetel. Az itteni petroleum-gyár környéke is víz alatt áll. *Szucsány* és *Turán* községek sürgős segítséget kértek. Ujabb sürgöny szerint, a víz apadóban van. Több ház összedült. Emberben nem esett kár.

Zsolnán négy nap óta esik az eső. A víz a hidakat elvitte. Számos ház összedült. A műipar-kiállítás is elöntötte a viz. Ejjél egy óráig nagy erőfeszítéssel sikerült megmenteni a kiállítást, akkor azután már nem bírtak az árral, s fél méternyire elárasztotta a víz. Az ár később apadni kezdett. Reménylik, hogy a kiállítást két hét múlva ismét megnyithatják.

— **A miniszterelnök tervel.** Ahogy a szerelmes ifjú tépdési a *margherita* virág hófehér leveleit: szeret, nem szeret, szeret, nem szeret . . . úgy politizálnak mostanság a képviselőház folyosóin: feloszlatus . . . elnapolás . . . feloszlatus . . . elnapolás . . . feloszlatus . . .

Tegnap az elnapolás volt tulsúlyban, ma ismét a feloszlatus került felülre. Olyasmit beszéltek némelyek, hogy a néhai bánnak már a zsebében is van a *Ház-feloszlato császári kézirat*.

Azt mondják: *Khuen-Héderváry* már a múlt vasárnap, mikor *Bécsben* volt, az osztrák válsággal is összefüggő utjáról magával hozta a ház-feloszlato kéziratot. Éppen csak a dátumot kell kitöltenie benne. A királyi kézírás — fűzik tovább az okoskodást — nem föltétlen végrehajtásra kérdődött, hanem csak arra az esetre, ha a kibontakozásnak már semmi más útja nem kínálkozik. *Khuen-Héderváry*nak az a terve, hogy egyelőre még vár. Keddig még okvetlenül vár, amikor a függetlenségi pártnak egyrésze a parlamenti harc taktikai kérdésében külön is határozni óhaj. Ha ez a határozat — mondták — ma — a további obstrukciót fogja proklamálni, akkor következik *Khuen-Héderváry* föllépése. A miniszterelnök — így beszéltek — egy szép napon föláll majd és körülbelül ezeket fogja elmondani:

— A tiszteit képviselőháznak van szerencém bemutatni a királyi leíratot, mely a képviselőházat feloszlata és új választásnak kiírását rendeli el. Kérem a képviselőházat, méltóztassék az indemnitásról szóló törvényt sürgősen letárgyalni s ezzel a kormányának módot nyújtani arra, hogy a nemzethez apellálhasson . . .

— **Hamis papirpénz.** Az aradi vasuti állomásnál ma délelőtt a rendőrség letartóztatott két gyanus alakot, akik utlevél nélkül akartak Amerikába kivándorolni. A letartóztatás oka az volt, hogy az egyik kivándorló: *Stumpf* Henrik bognár, hamis tiszokoronással akart Rutkáig jegyet váltani. *Stumpf*ot társával, *Trudt* József hetessel együtt behozták a városházára, de *Green* Nándor főkapitány előtt a hamis pénz eredetéről felvilágosítást adni nem tudtak. A rendőrség a módosi főszolgabíróshoz táviratozott felvilágosításért, miután a két felügyelet alá helyezett ember a *torontálmegyei Szakács* községből való.

— **Nagybeteg képviselő.** *Baross* Károlyról, a bodajki kerület országgyűlési képviselőjéről, aki már huzamosabb idő óta beteg és a *Schwarzer*-féle intézetben van elhelyezve, ma aggasztó hírek jutottak el a képviselőházba. A rettenetes kór, mely *Baross* Károly agyát támadta meg, gyorsan végzi romboló munkáját. A beteg most már senkit sem ismer meg és az orvosok azt mondják, hogy a napjai meg vannak számlálva.

— **Uj házak.** A város tanácsától az alábbi telektulajdonosok kértek házipítésre engedélyt: *Paffinger* I. Erdélyi-ut 3. szám alatt, *Szabó* Lajos, *Gál* László-utca 6. *Frick* József, *Nagykőrut* és *Zászló* Alexa, *Csutora*-utca. Az építészeti bizottság valamennyi épülő házra, mindannyi földszintes, megadta az építési engedélyt.

— **„Nem lehet tudni!”** A fővárosi államrendőrség tisztviselőit kellemetlen meglepetés érte. A rendőrtisztviselőknak négy-hat heti szabadság jár ki a szolgálati szabályok értelmében. De az idén a tisztviselők hiába kértek vakációt. A főkapitányság egyelőre minden ilyen kérelmet elutasított, kijelentvén, hogy ez évben aligha fog bárki is szabadságra elmehetni. Motiválja a főkapitány ezt azzal, hogy a politikai helyzet nagyon bizonytalan és nem lehet tudni, vajjon a viszonyok nem fejlődnek-e oda, hogy a rendőrség minden emberére szükség lesz. Ha a viszonyok nyugodtabbakká válnak, akkor később fogják kikapni szabadságidejüket a rendőrség tisztviselői, akik most elképzelhető módon, áldva-áldják az egész politikát és epedve várják, hogy végre-valahára csend legyen.

— **Elutasított felebbezés.** A város közgyűlésének azon határozatát, melylyel az *Aradi Athletikai Klub* országos versenyére tiszteletdíjat szavazott meg, tudvalevőleg meglebbezte dr. *Szalai* Arnold ügyvéd. A belügyminiszter *Szalai* felebbezését minden indokolás nélkül elutasította s erről ma értesítette a város közönségét.

— **Három betörés.** A tegnapi nap folyamán három rendbéli betörés történt Aradon. *Herzog* Györgynek *Leiningen*-utcai üzletét az éjszaka feltörték s onnan a pénztárfiókból nyolc korona aprópénzt loptak el. — A szénalárusító telepen levő *Hajó*-utca 1-ső számú háznak ablakait ismeretlen tettesek benyomták, azon a lakásba bemásztak, de semmi értékes tárgyat elvinni nem tudtak. — A karmadik betörési kísérlet a nagyváradi-uton történt. Itt *Kron* Lipót szatócs-üzletének ajtaját próbálták a betörők kifeszíteni, de ez nem sikerült nekik. A rendőrség bünygyi osztálya nyomoz a betörők után.

— **Halálozás.** *Ozv. Draschdianszky* Jánosné szül. *Lochner* Jozefa pénteken, 80 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután öt órakor lesz a *Magyar*-utca 7. b) számú házból.

— **Felzólamlások a szavazati jog miatt.** A város központi választmánya hétfőn délelőtt tízenegy órakor ülést tart s ezen fogja elintézni azt az ötvenhét felzólamlást, mely a választók ideiglenesen összeállított névjegyzéke ellen beérkezett.

— **Egy fiatal asszony drámája.** Tizenkilenc nappal az esküvője után öngyilkosságot követett el egy fiatal asszony: *Finter* Dezső, az *Oroszáza* melletti *árpádhalmi* uradalom gazdaszjtjének felesége. A tragédia szomorú hőse *özv. Török* Istvánné, egy gazdaszjt Aradon élő özvegyének leánya volt s itt Aradon nagyon sokan ismerik. Az eset maga is rendkívüli az öngyilkosságok krónikájában, de még emeli a s szomorú érdekességet az öngyilkosság oka. Regényes hajlamokról, ideges érzékenységről beszélnek, pedig a fiatal asszony tragédiájának oka egészen más volt. A férje távollétekor levél jutott a kezébe, mely egy asszonytól jött. Az asszony, amint a levélből megtudta, nagyon közel állott férje szívéhez legénykorában, s nem szakadt el tőle a házasság után sem. Ez a családás vitte az ideális lelkű asszonyt végzetes elhatározására és egy revolverlövésel

megállította szive dobogását. A tragédia teljes-ségéhez tartozik, hogy hat esztendeig várt a férjére az asszony a tizenkilenc napi boldogság-ért. Nagyon drágán fizette meg ezt a hazug tizenkilenc napot . . .

— **Távol a világtól.** Svájcban harminc nő és hetven férfi az olasz határon egy birtokot vett és ott új községet alakítottak, egészen új elvek szerint. A tagoknak megvan az egyéni szabadságuk, de kötelesek általános törvények szerint élni. Mindnyájan vegetariánusok, ruházatuk a lehető legegyszerűbb; nem viselnek kalapot vagy sapkát. Nem ismernek el más törvényt, mint a természeti törvényeket. Egyedüli mulatságuk a zene, s ebben a naturalista Wagner a fő. Saját nyelvet is akarnak alkotni és csak oly mértékben művelik a földet, amennyi az eltartásukra elégséges. Valamennyien a műveltebb osztályból valók és annyiban különböznek a Tolstojánusoktól, hogy míg ezeknek az az elvük, hogy segítsen másokon, addig ezeknek célja, csendesen élni természetes életet, távol a világtól.

— **Tűz egy butorgyárban.** *Mahrer* Armin trencsényi butorgyára az éjjel kigyuladt. A tűzoltóság és honvédség derekasan dolgozott és ennek köszönhető, hogy az udvaron felhalmozott nagymennyiségű fa nem gyuladt meg. A kár így is mintegy 40,000 koronára rug, a mely azonban biztosítás révén megtérül.

— **Agyonvert kereskedő.** *Diamant* Salamon szatmári terménykereskedőt mint sürgönyzik, szóváltás közben *Talpas* László nevű munkása fejszével úgy föbe vágta, hogy *Diamant* szörnyei halt. A gyilkost elfogták.

— **Cipőkészítők gyűlése.** Holnap, vasárnap délután fél 4 órakor a városháza kistermében az aradi cipő és csizmakészítő segédek szakgyűlést tartanak, amelyen iparukat érdeklő ügyeket fognak megbeszélni.

— **Hogyan öltöznék a királynék.** Éppen azok az asszonyok, kiknek rendelkezésére áll minden, ami szépet drágát emberkezek alkotnak. toalettkérdésekben sokszor nagyon közönyösek és nagy szeretettel az egyszerű és igénytelen öltözékeket kedvelik. A német császárné már lánykorában szeretett mentül egyszerűbben öltözködni és egyszerű szokásaitól fiatal asszony korában se tért el. Ellentétben vele, nagyon elegáns asszony *Amália* portugál királyné, ki szeret fényes estéket adni és azokon mindig a legpompásabb toalettokban jelenik meg. Fényes ruhákat hozat Párisból és főképpen a világos színeket kedveli, jól áll neki a legegyszerűbb ruha is, de legszebb esti toalettban, sötét hajában szalaggal vagy virággal, telt nyaka körül csillogó gyémántokkal. Mesés pompát fejt ki az öltözködés terén az orosz cárné. Ruháit minden más koronás asszony ruháitól elhomályosítja. Mindaz a pompa nem az ő egyéni ízlése, hanem megköveteli azt az orosz hagyomány és ez a tény az egész cári családra kiterjed. Még a kis nagyhercegnők is a gyermekszobájában bársonyba és hermelinbe burkolva, a legdrágább játékszerekkel játszadoznak.

— **A kamerlengő.** Újságírás közben a toll időnként olyan fogalmakat, neveket, elnevezéseket vett felszínre, amelyekhez vagy nem fűznek magyarázatokat, mert az általános műveltségű emberokről — mint amilyenek a napilapok olvasói — feltételezik, hogy nem igénylik a további definíciót, avagy megmaradnak azok a nevek a maguk misztikus mivoltukban anélkül, hogy kíváncsiságot tudnának ébreszteni. Így volt ez hajdanában a *Blokád*-dal is. Minden újságos gyerek rivalta a török-görög, spanyel-amerikai háború idején a blokád ot, az emberek olvastak is róla, de vajmi kevesen tudták az értelmét. Hasonlóképpen állanak a kamerlengő-val, amelyről a pápa betegségről szóló tudósításokban találkozunk. A biberos-kamerlengői méltóság 1601-től származik legelsőben *Leó* cosmedini santa-klorai biberos viselte a pápa kegyelméből. A 18. század folyamán a kamerlengői méltóság a pápai javadalmak és pénzügyek kormányzójává növekedett. Ezt a hivatást azelőtt a vicedonus töltötte be, később a kamerlengő a Vatikán klerikusainak és összes hivatalnokainak feje lett. *X. Gergely* meghagyta, hogy a kamerlengő hivatala a pápa halálával sem szűnjék be, hanem az esetben, mint a pápa helyettese, a pápai palota és a klé-

rus felett gyakoroljon hatalmat. A kamerlengő gondoskodik a biberosok egybehívásáról, a pápa temetéséről, az alamizsna kiosztásáról, leltárt készít a meglévő drágaságokról, előkészíteti a konklave céljaira szolgáló helyiségeket és ellenőrizzeti. Főnöke a „readek fejének” a három biberosnak, akik, míg a pápai szék betöltve nincs, a biberosi határozatokat végrehajtják. A három biberos rendelkezése csak a kamerlengő aláírásával érvényes. Joga van magát svájci testőrökkel kísértetni és hatalma jelül vitetni. Mint az apostoli kamara legfelsőbb előjárója, számos segédje van, akiket kezdetben ő maga nevezett ki, később azonban a kinevezési jog a pápára szállt vissza. A kamerlengő hajdanában a római egyetem prefektusa volt és ő osztotta a négy fakultáson a doktori diplomát. A kamerlengő biberost a pápa a konzisztóriumban nevezi ki, a szokásos kérdésre: *Quod vobis videtur*. XIII. Leó maga is kamerlengő volt, és később elődje, IX. Pius pápa örökébe lépett. XIII. Leó mindenestre előnyösen használta ki kamerlengői hivatalát a konklavében és rokonszenves működésével megnyerte az összes biberosok rokonszenvét.

— **Szerbiában ismét haj van.** Hiába, a Balkánon mindig csak mozgolódnak, Szerbiában pedig abba se hagyják a folytonos „erélyes és biztos” követelést. A kis államban, a melynek most már I. Péter néven új királya van, az állami krízis tovább tart és a parázs a hamu alatt folyton ég. A hadseregben ugyanis olyan áramlatok vannak, amelyek a legnagyobb mértékben nyugtalanítják a kormányt és a királyt. Nagyon sok érdemes katonatiszt van a hadseregben, aki előléptetésre vár. Már pedig csak azok vannak mostanában kegyben, akik a királygyilkosságban részt vettek, vagy ahhoz hozzájárultak. A többi érdemek mellékesek mostanában. Az öregebb és a szolgálatban megerősödött katonatisztek ellenben azt tartják, hogy végre is nem lehetett minden katonatiszt gyilkos. Igaz, hogy Szerbiában a királygyilkosság hazafias erény, de azért még sem foglalhatják le az összes előnyöket a gyilkosok. Ha tehát a király a királygyilkosokat léptetési elő, akkor a többiek látnak ebben sérelmet; ha pedig a többieket részesíti előléptetésben, akkor a gyilkosok haragudnak meg. Valamennyit előléptetni nem lehet, mert azt meg az állampénztár nem engedi. Mit csináljon ilyenkor egy szegény király? Előléptetési azokat, akik veszedelmesebbek és veszedelmesebbé tesznek olyanokat, akik jámborok voltak. Így mozog a malomkerék Szerbiában.

— **A városi árvaház igazgató választmánya** f. hó 14-én (kedd) d. u. 5 órakor az árvaház tanácstermében ülést tart, melyre a t. választmányi tagokat, ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— **A vízbe fullt pénztáros.** Illaváról jelentik: *Jekules* itteni fiatal vasuti pénztáros többed magával fürdeni ment a Vágba, de ennek erős árja magával ragadta, úgy hogy csakhamar eltűnt a habok között. Társainak minden mentési kísérlete sikertelen maradt. A szerencsétlenül járt fiatal embert elaggott anyja gyászolja, a kinek ő egyedüli támasza volt.

— **Pokolgépek a villamos síneken.** Pénteken délután nagy riadalmat keltett Budapesten a nyugoti pályaudvar környékén a hír, hogy egy kocsis, *Serfőz* Mihály pokolgépeket talált a Váci-ut kezdetén a nyugoti pályaudvar IV-ik kapujánál a villamos vágány mentén. Az illető munkás a két patronszerű leletet átadta Egyed Vince rendőrnek, mire szigorú vizsgálat indult meg a dolog kiderítése céljából. Eddig megállapították, hogy két idegen nyelven beszélő munkás helyezte el a patronokat. Az illetők alighanem olaszok voltak. A rézhüvelyeket a rendőr elvitte a VI. kerületi rendőrségre, de már a megtaláláskor is annyian piszkálták, hogy a töltés kinyitott s belőle a tetején lévő anyag lehullott. A töltény belsejében lőporhoz hasonló vasas anyagot és apróra vágott vasdarabkák at

találtak. Előbb azt hitték, hogy dinamitttöltények. A rendőrség titokban bár, de megindította a vizsgálatot.

— **A sah kincsei.** A sah mesés kincseit egy hét méter hosszú és öt méter széles kamrában őrzik. Azt mondják, hogy ezeknek a drágaságoknak értéke száznegyvenmillió korona. A gyöngyöket, rubintokat és smaragdokat tállakban tartják. Csodálatos a régi perzsa korona is, amelynek az alakja virágvázához hasonlít és a tetején egy tyuktojás nagyságu csiszolatlan rubint van. A kincses kamrában van egy perzsa öv, amelyen a drága kövek súlya összesen tizennyolc font. Két kardhüvelyt őriznek ott, amelyek egyenkint öt millió koronát érnek. Egy teljesen gyémántokkal kirakott tokon nincs egy gyémántdarab sem, amely kisebb felnőtt férfi kisujjának a körmenél. Ott van ebben a mesebeli kincseskamrában a világ legszebb türkize, amelynek hossza öt hat centiméter és teljesen hibátlan, ezenkívül még ritka nagyságu zafirok, mogyorónagyságu rubintok és gyöngyök és körülbelül száz darab smaragd, a melyeknek a felülete három-négy centiméter nagyságu. A legnagyobb smaragd oly nagy, mint a szerencsenő és beléje van karcolva az összes királyok neve, akiknek valaha birtokában volt. A legnagyobb gyöngynek, amely a kincsek közt van, egymillió kétszáz ezer korona az értéke.

— **A nagyvárosok füstje.** A nagyvárosokban tudvalevőleg satnyábbak és betegesebbek az emberek, mint a vidéken. Az óriási embertömeg kigőzölgése nagyon károsan hat a szervezetre, de ennél sokkal károsabb az ezer meg ezer kéménynek a füstje, amely megfertőzi a levegőt. Sokat gondolkoztak már, hogy milyen módon lehetne a füst ellen védekezni, de eredmény nélkül. — Páris városa még díjat is tűzött ki olyan találmányra, amely a világvárost ettől a bajtól megszabadítaná. Amerikában is sokat kísérleteztek s párával akarták levezetni a füstöt, a próba azonban nem vált be. Legfőkélmesebb a füst Londonban, ahol a ködök napjaiban valóságos győtrelem az angol főváros hatmillió lakosa között élni. A sűrű ködök akadályozzák a kémények füstjének elillanását s a feketére festett köd heleken át ott lebeg az utcában, befurakodik a lakóházba, bemocskolva a ruhát és megmetyelvezve a tüdőt. Londonban legfőképpen szükség volna valami óvszerre. Fel is találták végre ezt az óvszert és éppen Londonban. A köszén füsttelentése igen egyszerű: kevés salétromot kell belevegyíteni, kis mennyiségű nitrátoldattal és a füst hamuvá lesz. A találmánnyal szélesebb körben kísérletet tettek s mindenütt bevált.

— **Kisértetek a tanító lakásán.** Tragikomikus történet nemrégiben, mint Török-Kanizsáról írják, Szerb-Keresztur községében, melynek epilógusa minap játszódott le a török-kanizsai járásbírósa előtt. *Polacsek* Adolf szerb-kereszturi tanító hivatalos elfoglaltságától nagyon ráért arra, hogy hajmeresztő regényeket és spiritizista könyveket olvasson. Egy koromsötét éjszakán álmatlanul forgolódott ágyában a tanító ur s mikor éjfél elűtötte a toronyóra, különös neszt, suttozást, majd dübörgést hallott, mely mintha fölülről közeledne feléje. A titokzatos suhogás csakugyan mind erősebben s mind közelebről hallatszott, mignem közvetlen feje fölött fűlsiketítő tombolás, kísérteties üvöltés, láncsörgés hallatszott, közbe-közbe fűbeszakítva haldoklók nyöszörgéséhez hasonló hangok. A rémitő jelenet égfelől állottak *Polacsek* hajaszálai s rémülete tetőfokra hágott, mikor mély hangon ezt a szót hallotta, mintha a föld alól jönne:

— *Polacsek, Polacsek! Eljöttünk érted.*
Kiugrani az ágyból, neki menni az ablaknak s pongyolában kirepülni az udvarra: csak pillanat műve volt. Ebben a pillanatban iszonyu durranás reszkettette meg a levegőt, s a tanító eszméletlenül esett össze. Még csak arra emlékszik homályosan, hogy előtte három fehér lepelbe burkolt alak emelkedett a magasba. Mikor hajnal felé magához tért, legnagyobb csodálkozására egy dohányzacskó volt a kezében, melyet tüzetesen megvizsgálva, megismerte abban a házigazdájá, *Setyerov* Jása kocsisának a kosborát. Ez aztán megmagyarázott mindent s kiderültek a részletek akként, amint azokat legnap a bűntető tárgyalás iratai feltűntették. A házigazda kocsisal ugyanis észroevén, hogy

lakójuk magába zárkózott és félénk természetű, egy este összebeszéltek s fellopóztak a padlásra, a hol őrlött kankánt jártak, láncokat csörgettek, s talán tovább is folytatták volna, ha a szomszéd kertjéből puskalövést nem hallottak volna, a mire ők is megijedtek s hanyatt-homlok rohantak neki a kerítésnek, miközben egyik elvesztette a dohányzacskóját s az lett árulójuk. Polacsek rögtön feljelentette a kísérteteket, akik a csendőrök előtt be is ismerték a csinyt, de a bíróság előtt letagadták, mire fölmentették őket. A tanító fölbevezett s egyuttal kihurcolkodott a kísértetek tanyájáról, s elköltözött Szeged városába, a hol a Boszorkány-szigettől lehető távolban vett lakást.

— Weinberger Ferenc ékszerész Kősponti szálloda épület, kiválóan szakképzett arany ékszer és ezüstműves mester, ajánlja gyönyörű szép és durv ékszer, ezüst dísz tárgyak, ezüst evőeszközök és valódi „genfi” zsebórákból álló nagy raktárát, kiváló finom kivitelű saját gyártmányú tömör kovacsolt jegygyűrűit 6 koronától kezdve, kiváló szaktudással javít és átalakít a legtisztább kivitelben minden ékszer és ezüst tárgyat saját műhelyében. Telefon 489. Egy jó házból való fiu tanulót felvétetik.

— Minden nőnek tudnia kell, hogy a párisi s abécsei kiállítás arany éremmel kitüntetett Balassa-féle valódi angol Ugorkatej azonnal eltüntet a szepőt, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcon és annak gyönyörű üdeséget, fiataloságot kölcsönöz, kar tehát várni, mindenki vegye meg ma. Ara 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 3 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható Balassa Kornél gyógyszerárában Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz uraknál, Krausz Elemér és tarsi drogueria üzletében, Földes Kelemen gyógyszerárában, Táber Gyula gyógyszerárában Pécskai-ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa-féle ugorkatejet kérni.

— Porter-cipők. Ismert fogalom lett Aradon a Porter-cipők, melyek mindenkor kitűnő tartósság, elegancia és olcsóság által tűntek ki. Most, hogy a Porter-cég, a raktár túlszofaltsága miatt az összes cikkek árát leszállította, a cipők is olcsóbbak lettek, ami nagyot jelent, ha meggondoljuk azt, hogy Porter Vilmos Nagy Aruháza, a Szabadság-téren, már amúgy is a legolcsóbb beszerzési források közé tartozott. A vidéki közönség írásbeli rendelései épp oly figyelemmel intéztek el, mintha személyesen tennék bevásárlásaikat. Választékok helyben a házba lesznek küldve. Városi és megyei telefon száma 824. Tíz korona vásárlásnál minden vevő életnagyságu fényképet kap teljesen ingyen, csupán a díszes papírkéretért térítendő meg 3 korona.

— Dentelin fog-erőse a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képviselővel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— Kéz és lábizzadás ellen kitűnő a Kossuth gyógyszerész izadás elleni kenőcs, 1 tégely ára 1 korona. Kapható Kossuth Pál gyógyszerésznél Arad, Boros Béni-tér 15. (Dengli ház). Gyógyszerészeknek: Vojtek és Weisz, Krausz Elemér és tarsi urak drogueriájában.

—x— Orvendetes dolog, hogy a közönség felvilágosodottsága mellett csak jó árú érvényesülhet. Erre támaszkodva, mint tösegyszeres magyar gyáros ajánlom a legújabb módszer szerint, modern berendezésű gyáramban készült kitűnő pármái ibolya-szappanomat, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír, a bőrt finomítja és üdíti. Rendkívül szelíd hatásánál fogva a legérzékenyebb arc-bőrűek is nagy sikerrel használják. Minden külföldi szappant hástérbe szorít. 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készítője: Szabó Béla gyógyszerész, pipere-szappangyáros Miskolcon. Raktár Vojtek és Weisz drogueria és parfüm-nemű nagykereskedésében Aradon.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Tribuna Poporului sajtópöre. Az aradi törvényszéknél ma Jerkosán János pankotai lelkész sajtópört indított Bocu Szevér román hírlapíró, az aradi „Tribuna Poporului” mun-

katársa ellen. A feljelentésben megemlíti a panaszos lelkész, hogy Bocu a Tribuna egyik 1901. évi novemberi számában „Din Pancota primim urmatere” cím alatt azt írta, hogy ő, Jerkosán a pankotal papválasztás előtt egy választónak előre 100-koronát ígért, ha reá szavaz, és 100 koronát az esetre, ha megválasztják. Bocu ezzel szemben azzal védekezik, hogy ehhez az adatokat megbízható emberektől, Lenka Fülöp pankotai lelkésztől és Popovics György esperestől kapta.

A panamák városa.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 11.

Ezuttal nem Aradról van szó, hanem Nagy Kikindáról.

A nagy kikindalok, úgy látszik, sosem jönnek ki a panamákból. Alig mulik el az egyik, azonnal következik utána a másik, talán éppen a folytonosság megszakításától való rettegés miatt. A fogyasztási adóhivatal ügye most a legérdekesebb aktualitás Nagy Kikindán. Amint a kiküldött számvizsgáló a felfedezett sikkasztásról megtette véleményes jelentését, Janó Ágoston alispán nyomban szigorú vizsgálatot tartott s annak folyamán Lékovics Dusan városi főpénztárnokot állásától felfüggesztette. Egyben intézkedett, hogy az ügy bünyfnyitő ultra tereltesse.

Hogy ki a tulajdonképpeni tettes, azt persze ma a vizsgálat első stádiumában megállapítani nem lehet, de az bizonyos, hogy az eltussolások, elsimitások, bünybakállítások rendszerének Torontál vármegyében lejárt a napja. Örökké aktuális marad azonban a kérdés, hogy a halmazatosan szaporodó rendellenesség, büny miképpen történhetik meg Nagy Kikindán? Polgármestere, kötelességét tudó és ellenőrzést gyakorló feje e Bogdán Zsifkó, a magyarság lelkes barátja, a városnak, vagy sem? Mert az már hallatlan mulasztás, hogy a fogyasztási adóról szóló leszámolásokat hat év óta nem terjesztették be a vármegyéhez.

Az atyafiak, a szerb barátok és fanatikus magyargyűlölők boldogulnak egyedül ebben a városban, ahol a polgármester mindent elnéz a rokonkeblűeknek. Midőn a vizsgálat megállapította, hogy a főkönyvek meghamisításával egyes gazdagabb adófizetők javára számos csalás követteget el, Nagy Kikinda város polgármestere kijelentette és lapjában megíratta, hogy egyes visszaélések történtek ugyan, de amit a lapok egyes adófizetők jogtalan megterheléséről írtak, abból semmimem igaz.

Nos hát, kiderült, hogy nemcsak, hogy egyes gazdagabb adófizetők javára 40,000 korona erejéig lett megkárosítva a város, hanem kiderült az is, hogy igenis számos szegényebb adófizetőre összesen több, mint 10,000 korona erejéig lett az elbírás összegénél nagyobb adó kivetve, sőt kiderült még az is, hogy — ami szinte páratlan a maga nemében, egyes időkben a közgyűlésig megállapított pótdadónál nagyobb pótdadó lett kivetve.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti árú- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 11.

Déltözsde. Buzakinalat mérsékelt, vételkedv gyöngö. Bányadi Irányzat mellett 16,000 métermázsa kerül forgalomba, alig tartott áron. Egyéb gabonanemű változatlanok. Időjárás szeles.

Heti behozatal 114,000 métermázsa.

Estiözsde. Berlin ¼ magasabb.

Zárul 18 órakor:

Buza októberre 7.34—7.35
Buza 1904. májusra 7.58—7.59

Rozs októberre 6.28—6.29
Zab októberre 5.35—5.36
Tengeri júliusra 6.33—6.34
Tengeri augusztusra 6.32—6.33
Tengeri szeptemberre 6.35—6.36
Tengeri 1904. májusra 5.17—5.18
Ropce augusztusra 11.45—11.55

Zárul 5 órakor:

Buza októberre 7.32—7.33
Buza 1904. májusra 7.56—7.57
Rozs októberre 6.31—6.32
Zab októberre 5.35—5.36
Tengeri júliusra 6.25—6.26
Tengeri augusztusra 6.31—6.32
Tengeri szeptemberre 6.35—6.36
Tengeri 1904. májusra 5.17—5.18
Ropce augusztusra

S z e s z ü z l e t.

— Július 11. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélküli, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szérlött moslék 12'80—13— korona mmászánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 11. —

Magyar elbrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 110—2 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogrammon sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 120—1 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogrammon sulyban 120—1 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogrammmig terjedő sulyban 120—1 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 118—9 fillérig, közép páronként 240—260 kilogrammon sulyban 116—8 fillérig, könnyű páronként 240 kilogrammmig terjedő sulyban 112—4 fillérig.

Sertéselbrendű. Július 8. napján volt készlet 46,509 darab, július 9. napján félhajtattott 663 darab, július 9. napján elszállítottott 769 darab, július 10. napján aradi készlet 46,403 darab. Üzlet: Változatlan.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Vidéki tudósítóinkat s lapunk barátait felkérjük, hogy a megkezdett aratás eredményéről lapunkat lehetőleg sürgősen értesíteni sziveskedjenek.

Cserméi gazda. Cikkének egyes pontjai olyan természetű vádak tartalmazznak, hogy azok bizonyítása felette nehéz volna. Azért is jobbnak látuk a panaszt közre nem adni, hanem ehelyett eljuttattuk sulyos vádjait az aradi csendőr szárnyparancsnoksághoz, mely az önk csendőrmeistere ellen bizonyára szigorú vizsgálatot fog indítani.

K. S. Arad, Tokaj, Arad-hegyalja, Szegzárd, Villány.

Gyűjtő A lapot mindkét helyre megindította a kiadóhivatal.

Nem közölhetők: Vajda-Hunyad. Dal az uborkáról. Fürdőlevél a Marosból. Hangulatok.

CSARNOK.

A te jó édesapád.

Írta: Hevesiné-Siker Margit.

A lenyugvó nap vörös sugara ott ragyogott az ablaküvegen, szerte-szét szorva reflex sugarait a csendes szoba sötétzöld falain, elkerülve a fehérre vetett ágyat, mintha csak tudná, hogy a szenvedő beteg szomoru lelkében keserű emlékeket ébreszt.

A szoba sarkában megmozdult egy hatévesnek látszó kis fiu, lábujjhegyen közeledett az ágyhoz és halkán kérdezte:

— Anyuska, leereszem a függönyöket?!

— Nem fiam! — sóhajtott a beteg lassu, elhaló hangon — ne zárd ki ezt a kis nap-sugarat. Hagy bucsuzzam el tőle . . . nem látom többé . . .

— Miért? — Kérdezte reszketve, valami ismeretlen balsejtelemről megkapatva a gyermek.

— Mert . . . mert . . . érzem kis fiam, hogy — meghalok! — Ne ijedj úgy meg, lelkem! Nem maradsz egészen árván — majd az édesapád . . . az a te jó édesapád . . . el-

jön érted . . . Tudod, akiről annyit beszéltem neked . . .

A gyermek nagy, ijedt szeme könyekkel telt meg.

— De alig ismerem őt anyuska. Soha se jött hozzánk . . . Miért?

A fiatal asszony nagyot sóhajtott. — Te azt még nem érted fiam — lehetett suttogó hangon. — Majd egyszer . . . ha nagy leszel . . . megtudod De igéred meg, hogy . . . hogy azért az emlékemet nem . . . veted meg . . . hogy szeretni fogod a te szegény . . . elhagyott anyádat . . .

A gyerek semmit se értett az egészről, csak nézett a halvány fiatal asszonyra tágra nyílt, nedves szemekkel.

— Ha meghalok, eljön ide . . . de én már nem tudok akkor beszélni . . . mondd meg neki, hogy mindig rá gondoltam . . . utolsó percemben is . . . Megmondod?

A gyerek némán intett göndör fejével és oda borult a fehér paplanra, szivettépő zokogással.

— Ne sirj Lacika . . . hisz te okos fiu vagy . . . és tudod, hogy amin változtatni nem lehet, abba meg kell nyugodni . . .

A gyerek kétségbeesve rázta a fejét. — Menj ki fiam, játszani . . . menj kicsit a levegőre . . . és küld be a vén Julit.

— Én is itt maradok, édes anyuka . . . nincs kedvem játszani — válaszolt esengve a gyermek . . .

— De én aludni szeretnék egy kicsit . . . — En nem háborgatlak, anyuka . . . meghuzódom szép csendben a sarokba . . . csak ne küldj el magadtól . . .

— Neked szükséged van a friss levegőre; halvány, bágyadt vagy . . . te mindig engedelmes fiu voltál . . . menj, menj édes bogaram! . . .

A gyerek megadással hajtotta meg a fejét megcsókolta anyja vértelen, sovány kezét és lassan kiment az ajtón.

Nem sokára belépett a vén cseléd. — Menjen Juli a táviró hivatalba! — mondta az asszony nagy megerőltetések között; sürgönyözzön az uramnak . . . érzem, hogy rövidre van szabva az életem . . . talán el sem bucsuzhatok már tőle . . .

— No-no, csak nincs még annyira lelke! Ne rémitgesse magát. Fiatal, szívós a természete . . . még sokáig elviheti. Igaz, hogy az éjjel rosszat álmodtam . . .

A beteg türelmetlen mozdulatot tett: — Menjen már ha mondom!

— Jó, jó. De aztán mit üzenek neki Bécs városába?

— Hogy haldoklom. Várom . . . Jöjjön! . . . — De eljön-e majd? — dünnyögte a vén cseléd gorombán, mialatt kifelé igyekezett az ajtón.

Az izgalom piros rózsákat festett a beteg beesett arcára és nagy, sötétkék szemei haragosan néztek a távozó vén asszony elhízott alakja után. Aztán a nagy harag elmúltával beállt a reakció: fáradtan esett vissza a fehér vánkösökre és keservesen sirt.

A zokogás kimerítette és kissé elszunnyadt. Álmában látta az urát, amint sietve, rohanna vágat le a vasutról, hogy őt még egyszer láthassa. A magas, erőteljes ember délceg alakja lehajolt ő hozzá, végigsimogatta az ő veritékes homlokát, felemelte az ölébe, mint valamikor régen . . . régen . . . és a bocsánat csókját nyomta oda szomjas ajakára.

— Megbocsátasz-e? — rebegette ő félhoitan az üdvösségtől.

Ismét áldozóban volt a nap és az óra elűtötte a 7-et most érkezik a vonat; talán megérkezik ő is és tán meglátja az ő bucsuzó szemé az ő drága alakját, édes vonásait és szörnnyű bágyadság nehezedett minden legkisebb idegszálára. Reszketett arra a gondolatra, hogy talán meg se látja már az urát soha többé; talán elszakad addigra élete gyenge fonala . . .

— Szeretlek — felelte az klengesztelődött édes mosolylyal.

A haldokló boldog mosolylyal vetette föl megtört fényű szeméit, mintha bűvös álmának a folytatását látná; de a beteg szoba csendes, szomorú magánvát csak egy benszorult légy haragos zümmögése zavarta, egyéb semmi!

Oh drága, utólréhetetlen álmokép! Megvalósulsz-e valaha!?

— Nem, nem! — zokogta az a szegény, bűnbánó szív, — soha! Az az acélember nem tud felejteni . . . nem tud újra fölmelegedni, ha már réparancsolt szívére, hogy ne szeressen többé . . .

A beteg arcáról elszállt a derű, és amint sötét gondolataiba mélyedt, mindég sötétebb és szomorubb lett arckifejezése.

(Folytatása következik.)

NAPIREND.

Július 12. Vasárnap. Róm. kath. naptár: G. János. — Protestáns naptár: G. János. — Izraelita naptár: Templom elfoglalási böjt. — Görög-keleti naptár (június 29.): Péter és Pál. — A nap két 3 óra 59 percekor, nyugszik 7 óra 38 percekor.

Kötőesey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége mellett ülésterem

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, melegebb, sok helyütt csapadék.

Július 12. Az aradi kerékpárklub kirándulása Magyarára. — Szocialista gyűlés Pankotán. — A Meteor kerékpárklub kirándulása Simándra. — Az aradi iparosok első betegsegélyző- és temetkezési egyletének havi ülése délután 3 órakor. — Az aradi cipő- és csizmakészítő segédek szakcsoportjának ülése délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

Könyvek félig ingyen!

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy **8000 kötet** antikvár könyvet, 4 csoportba osztva **20, 40, 60 fillérjével és koronájával** árusítok. Ajánlom minden könyvtárnak, hogy e ritka alkalmat jó könyvek megjelölő olcsó áron való beszerzésére el ne mulasztassa.

Vizsgai jutalom-könyvek óriási raktára, bámulatos olcsó árakon!

Francia és angol nyelvű egész könyvtárak is mint igen kedvező alkalmi vételkaphatók. Hangjegyek antiquarice, igen jutányosan (nagy választékban).

Minden zenemű-ujdonság raktáron. Irodai szükségleti cikkek legnagyobb raktára. Meglepő olcsó árak. **Posner-féle üzleti könyvek** teljes bizományi lerakata.

Festőminták nagy készlete; ugy eladásra, mint igen mérsékelt kölcsöndij mellett való kölcsönzésre. Aquarell és olajfestékek, festővászon és egyéb festészeti kellékek a legfinomabb minőségben. Gyönyörű képek. **Olajfestmények**, új és régi rézmetszetek kerettel vagy a nélkül.

30,000 kötetes zenemű-kölcsöntár,

melyben minden zenemű-ujdonság kapható. Havi kölcsöndij **2 korona** vagy hangjegyenként **20 fillér**. 247 oldalas **zenemű-kölcsöntári jegyzék 40 fillér**. **Vidékre** is pontos kiszolgáltatás.

60,000 kötetes kölcsönkönyvtár,

a melyet a **nyaraló és fürdőző közönség** szíves figyelmébe ajánlok s a melyben minden ujdonság **megjelenés után azonnal kivehető**. Kölcsöndij havi **2 korona**, vagy kötetenként **8 fillér**.

A könyvek újak és tiszták. Magyar, német, francia és angol irodalom.

Kiváló tisztelettel:

Kerpel Izsó

könyv-, zenemű- és papír-kereskedése, antiquariuma, könyv- és zenemű kölcsöntára **Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Elíz-palota.)**

Városi és megyei telefona: 385.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi május hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.09
Soborsinról délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.20
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat este	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.56

Motormenetek

Arad—Szabadsgátér és Battyanya között.

Battyanya felé reggel	8.—	Battyanya felől reggel	6.02
Battyanya felé d. u.	12.26	Battyanya felől d. u.	12.04
Battyanya felé este	7.11	Battyanya felől d. u.	4.05

Nyári színház.

Vasárnap, 1903. évi július hó 12-én:

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árkakkal:

Egy görbe nap.

Énekes bohózat táncokkal, 3 felvonásban. Írták: Csicsari Bors és társa.

S Z E M É L Y E K:

Borsszem J.	Németh A.	Tarjagos Illés	Győre Alajos
Vöröshegyi	Füredi J.	Dicsőfi Loránt	Juhász S.
Leona, neje	Csigaházi E.	Titan Laci	Németh J.
Izolda, leánya	Almásy L.	Sanyaró	Sarkadi A.
Kraxelhuber	Polgár S.	Hombár	Somlai A.
Krasznahubai	Szabó József.	Rendőr	Békés Gy.
Monokles báró	Mariházi M.	Tüzoltó	Szabó László.
Kottlik	Pajor Agnes.	Kuhschnappel	Ardal Ida.
Tinike	Szilassy J.	Juci	Karacsonyfi.
Mókány Bercl	Békéssy Gy.	1. rikkancs	Kley Margit.
Bukoval	Könyves J.	2. rikkancs	Németh J.

Kezdete délután 3 óra fél órakor.

Este 8 órakor, rendes árakkal:

FELHŐ RÓZSI mint vendég:

A bányamester.

Operette 3 felvonásban. Írták: West és Held. Zenéjét szerző: Zeller Károly. Fordította: Márkus József.

SZEMÉLYEK:

Roderick	Bejczl Gy.	Dusel, írnök	Sarkadi A.
Fichtenau	Répásy G.	Martin	Békéssy Gy.
Zwack	Polgár S.	Nelly	Felhő Rózi.
Elfrida, neje	Pajor Agnes.	Strobl	Juhász S.
Tsida	Füredi J.	Babette	Hajnal Ilona.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTÉR.*

Elsőrendű és a legjobb hírnévnek örvendő életbiztosító intézet egy Aradon létesítendő főképviselet részére, munkakedvvel és széleskörű ismeretséggel bíró, agilis és nagyobb óvadékkal rendelkező

főügynököt

2585 keres. A szakmában jártasak előnyben részesülnek. Kimerítő ajánlatok „Sürgős” jelige alatt Goldberger A. V. hirdetési irodájába, Budapest, Váci-utca 20. sz. alá intézendők.

Molitorisz Gusztavné szül. Draschdianszky Irma és Zachariás Miklósné szül. Draschdianszky Laura, a maguk és az alulírottak, valamint számos rokonaik nevében mély fájdalommal tudatják a felejtetlen jó édes anya, anyós, nagymama, nővér, rokon és barátónő

özv. Draschdianszky Jánosné
szül. Loechner Jozefának,

1903. július hó 10 én reggeli fél 7 órakor, életének 80 ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után végelgyengülésben történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai július hó 12-én, d. u. 5 órakor fognak Magyar utca 7b. számú házból a helybeli felső temetőben lévő csaiádi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyásmise áldozat július hó 13-án, d. e. 10 órakor fog a helybeli főt. Minorita atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Az örök világosság fényeskedjék neki!

Aradon, 1903. július 10.

Molitorisz Gusztáv Zachariás Miklós, mint vők.	Molitorisz Tullia, Molitorisz Gizella, Molitorisz Vilma, Molitorisz Mariaka, Molló Iz Böske, Zachariás Ilona férj. Kresztios Szvetozárné, Zachariás Béla, Zachariás Irén férj. Füstl Antalné, Zachariás József, Zachariás Róza, Zachariás Mariaka, mint unokák.
--	--

Csutak Károly első temetés-rendező Intézet. — Entrepriise des pompes funebres — Szent Margit r. t. Szabadság-tér 20. Telefon 37. éjjeli 339. Telepe Szentpéter-tér 9.

Ajánlunk ipar és háztartási célokra rostált darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;

bérmentve, házhoz szállítva,
kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

elsőrendű szagtalan

fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 20 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása végett fénnapit kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Dr. Fodor Ödön,

gyermekorvos. 1549

Lakik: Weitzer János- (Templom) utca 12. (Antonesku-ház.)

Rendel: D. u. 2—4 óráig.

Kertmegnyitás!

A zsigmondházi

Petőfi

vendéglő kerthelyiségét f. hó 19-én vasárnap délután Albert Péter zenekarának közreműködése mellett

ünnepélyesen megnyitom.

Délután szabad bemenet. Este táncvigalom rendeztetik 40 fillér belépti-díj mellett. Jó italokról és izletes ételekről gondoskodik és számos látogatást kér tisztelettel

Jeney János,

vendéglős.

800.000

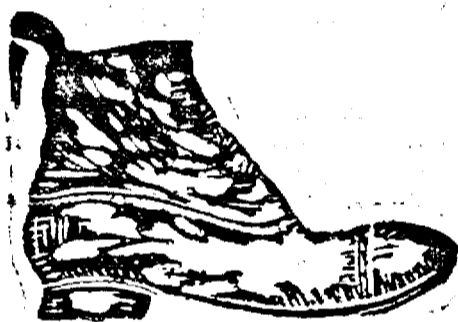
koronát

meghalad az az összeg, mit Arad évente idegen készítésű cipőért osztráknak, csehnek, morvának elfizet

és mit kap

**? azért a ?
pénzért?**

Tessék megnézni.

Ilyen lesz, ha egyszer megázott, a bolti cipő, más szóval a bécsi rongy.

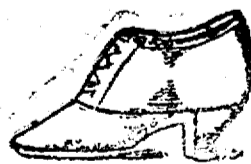
És a magyar cipész tengődik, munka nélkül. Esmélj magyar társadalom! Ha cipőt vásárolsz, gondold magyar véreidre, kiknek, mert nincs munkájuk, nincs kenyérük sem.

Ha cipő kell, rendeljen magyar iparosnál!

A magyar cipésznél ilyen cipőt kaphat!

915

Ha pedig kész cipőt szokott vásárolni, vásároljon az

ARADI CZIPESZEK TERMELŐ

SZÖVETKEZETENEL,

Templom-utca, (Minorita-palota.)

Fiók-üzlet: Boros Béni-tér (Dengl-ház.)

Üzlethelyiségünket augusztus 1-től Andrassy-tér 22. (Hajós gyógyszertár mellé) helyezzük át.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely: Budapest, (Budán.)

Idény április 15-től — október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos: **Dr. POLGÁR EMIL.**

Egészséges lekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő

Villamos-vasutl összeköttetés a fővárossal. 2678

Borbás Lajos,

szobafestő és mázó.

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemű helybelli és vidéki közönség figyelmébe mindennemű szobafestő és mázó munkák elkészítésére, u. m.: ereszét és lényezést a leggyorsabbtól a legdünösebb kivitelig jutányos árak mellett.

Szolid, pontos és lelkiismeretes munkák előállításáról a t. hástulajdonos és lakásbérlők biztatnak. 358

PÖSTYÉN:

Kénes iszapfürdők. Budapesttől 4 óra.

Köszvény-, csúz-, ischias-, exsudatok-

orvosilag első helyen ajánlva.

Tessék prospektust kérni. Fürdőigazgatóság.

Iszap főlerakat házi kúrákhoz Aradon:

Földes Kelemen gyógyszertárában, Deák Ferenc-utca 11—12.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Délelőtt 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Vidéki városba, fűszer és csomoge üzlet részére a kirakatrendezésben jártas, szakképzett segédet. Ajánlatok fényképpel.

Vidéki nagykereskedés részére szakképzett könyvelőt, kezdő fizetés mellett.

Irodai gyakornokot, aradi iroda részére kezdő fizetéssel.

Vidéki kisebb városba a magyar- és román nyelvben jártas, íz. rőtös-kereskedősegédet, aki a paraszti-árak eladásában jártassággal bír.

Vidéki rőtös- és fűszer-kereskedés részére a román nyelvben jártas segédet.

Vidéki rőtös-áru üzletbe ügyes segédet, ki hosszabb ideig volt vidéken alkalmazva.

Vidéki nagyobb üzlet részére ügyes vaskereskedő segédet és könyvezetőt

Ajánlunk:

Az egyszerű könyvezetésben és a levelezésben teljesen jártas, szépírású könyvelőnőt, aki ily minőségben helybeli nagykereskedésben alkalmazva volt.

Kereskedelmi akadémiát értéséig tett, kalligráfikus írású, a magyar- és német nyelvben, továbbá a magyar gyorsírásban jártas fiatal embert, irodai gyakornokul.

Sok évi gyakorlatiattal bíró norinbergi, rövidáru és díszmü áru szakban teljes jártassággal bíró idősebb segédet.

Elsőrendű nagykereskedő cégnél sok évi gyakorlattal bíró könyvelőt, naponta 1—2 óral irodai foglalkozásra.

Vasáru szakban teljesen jártas, intelligens fiatal embert.

A fűszer- és vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor,

Keppich Zsigmond,

titkár.

igazgató.

BERGER-féle GYÖGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

széles körű elismerés, melyet legújabb kiadásában Magyarországon is elismerésben részesítettek

mindennemű bőrkütségek

ellen, nevezetesen ideák pikkelyesedések, hámszékélyesedések, viszketés, orvosság, átvár, fagyás, lázadás, hó- és csúszkórpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fa-kátrány-mak 40 %-át és minden egyéb, a kúroszódásban előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Ideált bőrbetegségekkel szemben alkalmazták a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.

A ryenőbb kátrány-szappan az arbor háztálatlansági előváltára, a gyarmekaknak viszonylagos lebetegzései ellen léte melbanan bőrtisztító, mosó és fűrdő-szappan mindennapi használatára alkalmas. 5517

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

97% glicerín tartalommal és finom illattal, ám minden fajta bőrbetegségekkel szemben alkalmazták. 5517

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők kesze-szappan a bőr tisztítására, borax-szappan pattanások ellen, carbol-szappan a bőr tisztítására hímőlyökkel és mint fertőtlenítő szappan Berger-féle fenyő fűrdő-szappan és fenyő-páncs-szappan, Berger-féle gyarmek-szappan a szaga bor fűrdőre (25 kr.)

Berger-féle Potrosulfid-szappan

szaga orv. kúroszódás, bőrbetegségek és arborbetegség ellen (75 kr.), szappan szappan használatára.

Berger-féle kén-szappan

szaga orv. kúroszódás, bőrbetegségek és arborbetegség ellen. Tannin-szappan lázadás és hajhullás ellen.

Berger-féle fog-paszta tubuszokban

2. sz. rendszer fogaknak, 3. sz. dohányosoknak. Ara 50 kr., a legjobb tisztító szer. A többi Berger-féle szappanokhoz illőleg állunk a rőpáncsokra. Arany érem a párisi kiállításán 1900.

Többre vezetése elkerülése végett mindig a valódi rég bevált Berger-féle szappanok kerendők, az itt leírtakról valódi jogra tessék ügyelni és - mint az összes hatástalan utánszók - minden valódi Berger-féle szappan elismerés, valódiságuk egy további jelölést égetésére. 5517

Handwritten signature: J. Hellberg

Budapesten nagyban és kiskereskedésben minden gyógyszerárban Kátrány-szappan.

Raktár Aradon: Gutóri Földes Kelemen és Rosnyay Mátyás gyógyszerész uraknál, és kapcsolt ható az összes hazai gyógyszerárakban. 811

lehetővé teszik, hogy a szobák a mázolás alatt is használtsanak, mivel a kellemelem szaga és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakknak sajátja, elkerültesik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgygyal feltörtes, annélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymáz,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a pallót a együttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűd minden foltot, korábbi mázolásat stb; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, annél fogva nem fűdi el a famusztrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetméter, (két kötépnagyságu szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9 1/2 márká.

A kővettem megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Minta-mázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. éve létező gyártmányt sokfelé utámszók és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a csúznak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz, 1103
a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.
Főraktár Aradon: Steinitzer N.-nél.

Meghívás.

A „Tisztviselők fogyasztási szövetkezete Aradon felszámolás alatt“

f. év július hó 25-én d. e. 10 órakor az aradi és csanádi egyesült vasutak gyűléstermében

közgyűlést

tart, melyre a tagok tisztelettel meghívóvatnak.

Tárgy:

A felszámoló jelentése a felszámolás befejezéséről.

Aradon, 1903. évi július hó 11-én.

1550 A felszámoló-bizottság.

+ Soványság. +

Szép testidomokat kaphatni a világhírű erőportól, amely a párisi 1900. évi és hamburgi 1901. évi kiállításokon aranyéremmel lett kitüntetve, 6-8 hét alatt 30 font kővéredés egész bizonyos. Orvosi előírás. **Redlisan szolid - nem széhhámosság, számtalan köszönd írat.** Ara dobozonként használati utasítással, együtt bérmentesen küldve 2 kor. 50 fillér. Az összeget legajánlatosabb előre utalványon küldeni. **D. Franz, Steiner & Co. hygienikus intézetének Berlin 59. Königrätzerstrasse 78. Ausztria-Magyarországban kapható Török József gyógyszerárában Budapest.** 1511

TENKE

Biharmegye.
Legolcsóbb és leghatásosabb vasas fűrdők egyike, a női betegségek- és vérszegénységből eredő bajok gyógyítógel küld
1095 a fűrdő-igazgatóság.

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat pontos árban eladni, megveszem én azokat, ugyszintén

uraságoktól levetett ruhákat a legolcsómagasabb árban.

Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A

butorvétel és eladás.
Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 1471

Várad János

urás, Arad Hunyady ezelőtt Fekete kutya-utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű aranyeműt, veszek tört aranyat és ezüstöt. 1491

Tamasdán Kornél

fűszer-, csemege- és ásványvizkereskedése
Aradon, József főherczeg-ut 12. szám.
Telefon 419. szám.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, ahol a legelső forrásokból beszerzett fűszer-, cukor- gyarmat-árak, a legfinomabb cuba, mocea és gyöngy kávék, külföldi thea, Görczi-féle befűttek, hideg felvágott (delicates), mindennemű ásványvizek, bel és külföldi borok, magyar és francia pezsgők és cognacok, ugyszintén déli gyümölcsök, továbbá gép olajak és veteményi magvak a legolcsóbb árakban kaphatók szolid és pontos kiszolgálás mellett. 1455

Vidéki megrendeléseknél a legnagyobb gond fordítatik és csomagolás nem számítatik.

Készpénzfizetésnél 2% engedmény.

Amateur és fényképész

urakat tisztelettel értesitem, hogy a tavaszi idényre rendelt fényképző-gépek megérkeztek

Szintén megérkeztek friss Schleussner, Germania, Agfa, Kodak és N. P. G. cikkek, melyek árait ez idén tetemesen leszállítottam.

Mindenki pénzt takaríthat meg, ha a fénykép cikkek nem postán hozatja, hanem nálam veszi és kapja ugyanazt ugyanazon árban, költségmentesen.

Mirden egyes gépért vagy cikkért teljes jótállást vállalok.

BLOCH H.

fénykép-cikkek raktára. 1493

KINTZLER ZOLTAN

Granometter mérés és ékszerész
Arad, Andrassy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer
kapható.

1527

Pontos és szolid kiszolgálás!

Tóth János

épület-, bútort- és portál-asztalos

Aradon, Illés-utca 19. sz.

Ajánlja magát a n. é. helybéli és vidéki közönségnek minden az asztalos szakmába vágó munkák, u. m.:

épület és portál, üzleti és irodai berendezések elkészítésére száraz anyagból.

Háló-, étterem-, uri-szobák és terem-berendezéseket bármely stílusban, adott rajz vagy általam készített rajz szerint a legjutányosabb árak mellett, pontos és szolid kivitelben. 1483

Javításokat pontosan és gyorsan készítek.

Ujtás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy hosszú kísérletezés után oly szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy teljes megbízhatóság és jótállás mellett a lakások

tökéletes féregmentessé tételét elvállalom.

Teljesítek mindennemű díszes és egyszerűbb

szobák, termek stb. festését

a legegyszerűbből a legmagasabb igényeknek megfelelő legdiszesebb kivitelig és mindennemű mázolásai és fényezéselési munkákat a legalaposabb kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett. A n. é. közönség b. megbízását kérve kiváló tisztelettel

Fischer Armin,

szobafestő, 409

Arad, Vörösmarty-utca 3. szám

(Hortkai-ház.)

Dr. Traub József orvos gyomorpara

GASTRICIN

orvosilag megvizsgálva és kipróbálva.

Az emberek ezrei gyomor-, bél- és egyéb betegségek miatt szigorú koplásra vannak szorítva, amely szinte elkeseríti az életet. Traub József dr. Gastricin gyomorpara használatánál ezen kúra igen rövid ideig szükséges. Betegek, kik bőségesen akarnak táplálkozni, hogy erejükben megmaradhassanak, a Gastricin használatával teljesen elérik azt. Gastricin szédülések, gyomorfájás, göcsök, rosszullet, főfájás ellen használ, hosszabb használat mellett pedig az idült gyomor- és bélbántalmakat is meggyógyítja. Gastricin nem hashajtó szer, a székletételt mégis teljesen szabályozza. Bővebbet a Prospectus. Orvos urak részére ingyen próbák.

Aradon HAJÓS ÁRPÁD és Gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerészeknél, valamint a legtöbb gyógyszertárban kapható.

Főraktár: Salvátor gyógyszertár Pozsony.

Nagybani árusítás a drogueriákban.

Nagy doboz 8. — korona, kis doboz 2. — korona, bérmentve 20 fillérrel, ajánlva 45 fillérrel több. 2898

Krausz Elemér és Társai

Aradon.

Legjobb

rovarpör

(legyek, bolhák, poloskák, konyha-rovarok, melyek ellen) a

vörös kereszt

Rovar-pör!

10, 20, 30, 60, 120 filléres adagokban.

Egyszeri próba mindenkit meggyőz bámulatos hatásáról.

Legtisztább

NAPHTALIN

kilója 70 fillér.

Fertőtlenítő szerek:

Angol Carbolsav, Carbol méz, 1451
Nyers „ Vasgalicz,
Creolin, Lysol, Chlor méz.

M. kir. Államvasutak.

74729—1903. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1904. évben, illetőleg 1906. év végéig a következő anyagokból felmerülő szükségletének szállítását biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet, m. p.:

I. Kő- és földmű anyagok, nevezetesen: chamotte-agyag és tűzálló tégla.

II. Olvasztó tégelyek.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkeket előtűntető jegyzékek, melyek egyszersmind ajánlati mintaként szolgálnak, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módokat valamennyi hazai kereskedelmi- és iparkamaráknál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési (A. III.) szakosztályánál, Budapest, VI., Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 47. ajtószám, ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, iventkint egy koronás magy. kir. okmánybólyaggal ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb folyó évi július hó 28. án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, vagy posta útján oda beküldendők és a boríték ezen külső címmel látandó el:

„Ajánlat 74729—903. számhoz. Az ajánlott árak egy évi értékének 5%-kal felérő bányapénz készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb folyó évi július hó 22-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak főpénztáránál leteendő.

Bányapénz nélküli, vagy később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módokat betartással mellet állíthatnak ki, figyelembe vételre nem számíthatnak.

Budapest, 1903. évi június hó.

Az igazgatóság.

(Tárgyomlás nem ajánlatk.)

KOHN JÓZSEF

épület és műbádogos, csatornázási és vízvezetési berendező. ARAD, Andrassy-tér 13. sz.

TELEFON 333.

Hat kiállításon első díjjal, Páris 1883. állami

ösztöndíjjal kitüntetve.

A t. cz. közönségnek!

Bádogos üzletemet a minorita-templom új épületében levő díszes, mezzaninnal és földalatti raktárral ellátott nagy helyiségben teljesen újonnan, a modern igényeknek megfelelően rendeztem be, és azt a szakmába vágó minden újabb készítményekkel, a műipar legújabb cikkeivel felszereltem s mindezekből állandó, nagy választéku raktárt tartok.

MUHELY: Batthyány-utca 32., saját ház. TELEFON 321. (Ugyanott egy vagy két tanuló felvétetik.)

Náztartási jégszekrények, ugyanazok vendéglősök, hentesek és mészárosok részére, legújabb és legjobb szerkezetűek, melyek kevés jéggel kitűnően hűtenek. Vízvezeték- és fürdőszobaberendezések elvállaltatnak, helyben, ugyancsak vidékre is.

Mindennemű ornament- és épület-bádogos munkákat, fedéseket, díszes manzard és tető ablakokat, toronyfedéseket elvállalom.

Avult edények újabb cinezése.
Kocsiámpa nagy raktár.

Konyhaberendezési cikkek nagy raktára.

KISS ALBERT

kárptos és díszítő

Aradon, Varjassy József-utca 13. sz.

Elvállal minden a kárptos és díszítő szakmába vágó munkákat, úgy mint matrácok elkészítését, továbbá bármilyennemű javításokat a legjutányosabb árak mellett.

Dívánok és matrácok folyton raktáron tartatnak. 288

Telephon 364. sz.

Legolcsóbb ára, kerékpár és varrógép javítóműhely.

Ascher Ferencz és Társa

óras és műszerészek.

ARAD, Deák Ferencz-utca 39.

(szemben a Vas-szállóval.)

Ajánlják magukat mindennemű órák javítására 2 évi jótállás mellett, ugymint kerékpár, varrógép, író- és kötőgépek, graphopon, beszélő és zenélő-gépek javítására, továbbá villanycsengő és telephon berendezésekre úgy helyben, mint vidékre jutányos árban, pontos és gyors kivitelben. Nagy raktár varrógép és kerékpár felszerelésekben. 1485

Pályázat

hordók szállítására.

A vezetésem alatt álló barackai állami szőlőtelep pincészete részére a f. év őszén szükséges 10 drb 40—45 hl-es lölyfahordó szállítására pályázatot nyitok.

A hordók legfeljebb 2 m. átmérőjűek lehetnek és a legvékonyabb helyen is legalább 5 cm. vastag prima minőségű donga fából készítenők.

Áruk Paulis állomásra vagy magára a szomszédos telepre állítva állapítandó meg.

A felbélyegzett ajánlatok az állami szőlőtelepek igazgatósága címére Aradra f. évi július hó 16 ig nyújtandók be és 10% bánatpénzzel látandók el, a hordókat pedig a megbízottnak f. évi szeptember hó 30-ig kell beszállítania.

Kosinsky, s. k.

1464

igazgató.

Eladó vastartók.

Nagy vastartó (traverz) készletünket

cartel-áron alul eladjuk.

Ócska építési anyagainkat, u. m.: ajtók, ablakok, rácsok, lépcsők

Igen olcsón eladók.

Fodor és Reisinger

mérnök, építőmesterek.

1426

Az előnyös bevásárlásnak legujabb meglepetésére

talál a n. é. közönség Ferray- és Rákóczy-utca sarkán, Kristyóry-féle hársban, Szállasi Aladár által ujonnan berendezett rövid- és játék-árú kereskedésében. Hol eretlen-, kána-vász-, vászon áruban, u. m. saines pamutban, harisnyákban, szalagokban, dohányzó-szerekben, pénztárcákban és kézimunkához szükséges cikkekben dus, gazdag raktár tartatik. Különösen ajánlja jóhírnevű

gép-harisnya kötődéjét,

melyet Aradon még nem létezett kötőgépekkel szerelt fel, hol új harisnyák kötését és fejelését, kesztyű-, kamáslik-, alsószojnyák, alsóingek és minden a kötőde szakmába vágó javításokat jutányos árban elkészítik. 335

Kalhofert János

mű-lakatos, vízvezeték-berendező és gépjavitó műhely

Aradon, Széchenyi-utca 5. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák elkészítését, u. m.:

épületvasalások,

vízvezeték berendezéseket,

gépjavitásokat, légszuszomotorok és gazdasági gépek, valamint varrógépek javítását.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen, olcsón és pontosan eszközöltetnek. 289

Gyönyörű padlókat

kapunk kefe, viasz és festék nélkül, ha a világhírű

DYNALIN-PASTÁT

használjuk. Minden normális szoba padlója — akár kemény vagy puha fából (linoleum is) két puha rongy és némi Dynalin-pasta segítségével néhány perc alatt csodaszép világosbarna, pompásan fényes lesz és hamar megszárad.

A Dynalin-pasta alkalmazásával még a következőket lehet elérni:

Minden butordarab, akár puha, akár kemény fából van, akár matt vagy fényezett, olyan lesz, mint az új és a foltjai eltűnnek 3—4 szeri tisztítás után.

Márványtáblák, márványkövek, akármilyen öregek is, egy perccel alatt mint a tükör új tündökölnék.

Világos cipők gyönyörű szépek lesznek és a bőr feltűnő tartósságot nyer. Lakkozások, akármilyen öregek, pompás fényt nyernek és a bőrt konzerválja.

Egy adag ára, elégséges 3 ablakos szobához

2 kor. 20 fill.

Féladag 1 korona 10 fillér.

Raktár Ausztria Magyarország és Németország részére:

Longlife-vállalat, Bécs, VI. Gumpendorferstr. 34. (ezelőtt Burggasse 10.)

Mint különlegességet ajánljuk:

„Lyma-tinktúra“-t, melyel poloskát és annak petéit garancia mellett teljesen ki lehet irtani. — Egy nagy üveg ára 1 kor. 30 fillér.

Megrendelhető a Longlife-vállalatnál, Bécs, VI. Gumpendorferstr. 34. (ezelőtt Burggasse 10.)

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEL

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatása, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltünteti rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arczisztálanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hölypor fehér, rózsaszín és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálójánál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, RozsnyaiMátyás, Tábor Gyula (Gaj) és Vojtek Kálmán gyógyszerész uraknál Krausz Elemér és Társai, Vojtek és Weissz droguista uraknál.

12820—1903.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város külhatárában fekvő földbirtokok megjelölésére vonatkozó szabályrendeletnek megfelelőleg eszközöndő határjelzésre kitűzött határidőt 1903. évi október hónap 15 napjáig meghosszabbítjuk.

Felhívjuk mindazon külhatári földtulajdonosokat, a kik a határjelzést nem eszközölték, hogy azt legkésőbb 1903. évi szeptember hónap végéig teljesítsék, mert ellenkező esetben a határjelzést hatóságilag fogjuk eszközölni és a költségeket közigazgatási uton behajtani.

Arad, 1903. június hó 18-án.

A városi tanács.

Magy. kir. államvasutak üztelv. Aradon.

17674—1903. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Szentos állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1903. évi november hó 1-ével kezdődik és tart azon időponttól számított öt éven át, vagyis 1906. évi október hó 31-ig.

A bérleti feltételek, valamint az ételek és italok árjegyzéke az alulírott üzletvezetőség I. osztályában a rendes hivatalos órák alatt hétköznapokon d. e. 8 órától d. u. 2 óráig megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az egy koronás bélyegű és „Ajánlat a szentesi pályavendéglő bérletére a 17674—1903. számhoz“ felirattal ellátott, borítékba zárt, lepecsételt s két tanu előtt aláírt ajánlatok a vonatkozó okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparengedély stb.) együtt 1903. évi augusztus hó 12-én déli 12 óráig az alulírott üzletvezetőség általános (I.) osztálya főnökénél nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100 korona, azaz száz korona készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1903. évi augusztus hó 11-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál leteendő.

Takarékpénztári letétkönyvek bánatpénz képen nem fogadtatnak el.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebbi árfolyam szerint jegyzett értékben, de sosem névértéken felül fognak számíttatni.

A készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik.

A bánatpénz letétele az ajánlatban megemlítendő, de a letételtől nyert pénztári letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Ezen feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett, valamint a távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok közt a választás a felajánlott bérösszegre való tekintet nélkül, szabadon történik.

Aradon, 1903. évi június hóban.

A m. kir. államv. aradi üzletvezetősége.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Kiss András

férfi szabó

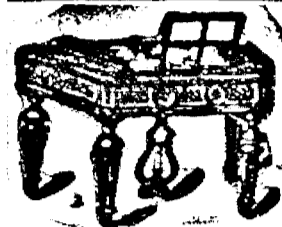
Aradon, Deák Ferenc-utca 35.

Ajánlja magát az ideyhez alkalmas legegységesebb 204

uri ruhák

mérték és legújabb divatu szabás szerinti elkészítésére, a legjutányosabb árak mellett pontos és gyors kivitelben.

Hasai és angol ruhaszövetekből állandó raktárt tartok. 5 évig Inokai Tóth Lajos úr üzletében mint szabász működtem.

Pártoljek

a hazai ipart!

Szép és jó munkáért

Páris, London, Stockholm és Budapesten kintantette

Varju Béla

cs. és kir. szab. műhangszer-ípar telepe

Budapest, VIII., József-körút 20. sz.

A székes-főváros valamint több zenekar és tüzoltótestület szállítója.

Saját készítményű hangszerek, u. m.:

frtól	frt	frtől	frt
1000	15	Trombiták	4 70
Kijátszott régi hangok		Harmonikák	3 80
20	1000	Ariztonok	14 35
Fuvókák	3 80		

Utánna 6 kótallal 12, valamint mindennemű pengéző vonó és fuvó-hangszerekben.

Ozimbalmok,

45 forinttól 300 forintig, hat évi jótállás mellett.

Bármínemű hangszerek javítása.

Olcsó árak. Pontos munka. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 22

15185—1903.

Pályázati hirdetmény.

Budapest székes főváros közönsége által József főherceg ur Ó császári és királyi Fensége honvéd főparancsnokságának 25-ik évfordulója alkalmából, s annak emlékére a m. kir. honvédség árvái részére az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül folyó évi szeptember 1-től a József fiárvaházban két hely kerül betöltés alá, melyeknek betöltése czéljából ezenne pályázat hirdetetik.

A felvétel kelleképek igazolandó:

- az, hogy a felvételt kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelékébe tartozott vagy tartozó apának törvényes leszármazója;
- a vagyontalansága;
- félárva (a kik t. l. apátlanok vagy anyátlanok) az életben lévő szülő vagyontalansága;
- hogy az árva 6-ik életévét már betöltötte és hogy a 10-ik életévét még tul nem haladta;
- hogy ép testű és elméjű, a himlőn átesett, vagy ellene sikerrel beoltott.

Az árva kora és a szülők elhalálása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elméleti állapot, a himlő oltás és a vagyontalanság közhatóságilag hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények, melyekben a szülő vagy gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó posta) is fel kell tüntetni, folyó évi augusztus hó 1-ig a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyújtandók be, a honnan Budapest székesfőváros hatóságához fognak küldetni, és a kijelölti jog gyakorlása végett József főherceg ur Ó császári és királyi Fenségéhez fog felterjeszteni.

Az alapítványi helyek az 1908—1904. tanév kezdetén lesznek betöltendők, és a felvételről, vagy fel nem vételről az árvák hozzátartozói Budapest székes főváros tanácsa által hatósági uton fognak értesítettetni.

Arad, 1908. évi június hó 27.

A városi tanács.

1046—1908. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Éles Ármin végrehajthatónak, Ring Aranka és társai végrehajtást szenvedők elleni 4000 korona tökéltetés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradkir. törvényszék területén lévő, Aradvárosban fekvő, az aradi 1972. és 4364. sz. telekkönyvekben A. + 1., A. + 1., 2466. és 2467. hrsz. a. foglalt és egyesített ingatlanokra 2815 kor. becsértékben, — az aradi 4364. számú telekkönyvben A. + 2. sor, 2468. hrsz. a. foglalt ingatlanry 929 korona becsértékben, — az aradi 1984. és 1985. számú telekkönyvekben A. + 1., A. + 1. sor, 2482. és 2483. hrsz. a. foglalt és egyesített ingatlanokra 248 korona becsértékben, — az aradi 1988. számú telekkönyvben A. + 1. sor, 2486. hrsz. a. foglalt ingatlanokra 2969 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a

fentebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi július hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor az igazságügyi palota I-ső em. 88. sz. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 281 kor. 50 fill. 92 kor. 90 fillér. 24 korona 80 fillért 296 korona 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyam mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1908. évi február hó 16-ik napján, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,

ír. tezáki bír.

1558

Lindner Róbert gyógyszerész-féle

ALAIKA-CRÉME

Cosmeticum par excellence.

Az arcbőrnek rövid használat után ragyogó fehérséget, tisztságot, üdéséget, tisztaságot és bájt ad. Elitárolt pórsenest, szeplőt, bőrakákat (Mitesser), napbarántságot stb. A legcsinább kezeket finomná, fehérré és gyöngéddé varázsolja. Előnyök: Alaiska Crème nem zsíros, semmiféle fémalkatrészeket nem tartalmaz, orvosiilag jóváhagyva és ajánlva. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely ára 3 korona. Próbátégely 1 korona 20 fillér.

Alaiska-puder (arcpör)

Kitűnően kiegészíti az Alaiska-Crème fényes cosmetikai hatását, a bőrnek elbájoló színárnyalatot, finom, üde, rózsás üdéséget ad, nagyszertű illata, kitűnő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan, mert sem higanyt, sem higant nem tartalmaz. — Egy doboz (fehér, róza vagy sárga) 3 korona.

Kapható:

LINDNER RÓBERT gyógyszerésznél, Bécs, XIII/9, Lainzerstrasse 113.

Kitűntetve: Páris, London, Amsterdam és Bécsben 1902-ben arany érmekkel és díszoklevelekkel. 2561

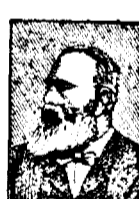
Többszörösen kitűntetve. Alapítási év 1879.

A legmegfelelőbb, legszébb

nász vagy névnap, születésnap, jubileumi, alkalmi és ünnepi ajándék

egy életnagyságu arczkép, mert nemcsak kellemes meg-lépetésül szolgál, hanem egyszerűsége, illetve szobadísznek alkalmas és örökös értékű marad. Ugyis, mint emlékek (különösen meghoztakról), kiválóan alkalmas. Ezek az arczképek minden beküldött fényképről (sőt csoportokról is) elkészíttetnek. Fényképek teljesen épen visszaküldetnek. A legújabb hasonlóságért és tartósságért teljes közesség váltaitatik. Alak: 40:50 centiméter. Ár: 3 forint. Szállítását idő 10 nap. Száz meg száz elismerő levél minden, még a legmagasabb körökből is; bárkinek megtekintés végett megmutatunk.

Bodascher Szigfried kitűntetett arczképes-tészeti műterme

Bécs, II., Praterstrasse 61. Bécs. 2631

Óvás!! Megtörtént, hogy úgynökök jelentek meg a feleknél s minden meghatalmazás nélkül képviselőmknél mutatkoztak be. Ezért mindenkit óva intek az ilyen emberektől és kijelentem, hogy sem utazom, sem úgynököm nincsen. A ki meg akarja óvni magát károktól és jól, szolidan akarja magát kiszolgálatni, forduljon egész bizalommal közvetlenül a már 1879 óta fennálló műteremhez, Bécsben, II., Praterstrasse 61.

Hirdetmény.

A csanádi róm. kath. püspökség makói uradalmához tartozó és Makó város belterületén fekvő alább felsorolt bérletek folyó évi szeptember hó 30 án lejárván, ez évi augusztus hó 16-án délelőtt 11 órakor Makón a Tisztartósági iroda helyiségében megtartandó nyilvános árlejtésen 1903. év október hó 1-től kezdődőleg újabb három egymásutáni év tartamára haszonbérbe fognak adatni.

Felhivatnak a bérelni szándékozók, hogy az árlejtésen 10% bánatpénzzel ellátva minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. A bérleti feltételek a számtartósági irodában bármikor megtekinthetők.

Haszonbérbe adatik:

- A városház melletti pinczehelyiség (Szűsz raktára).
- A piac téren lévő számtartói laképületben elhelyezett Topcsi Teréz és Dominusz R.-féle két külön álló bolthelyiség.
- A városi vágóhid szomszédságában fekvő 7⁷⁰⁰/₁₁₀₀ ööl területű szántóföld.

Makó, 1903. évi július hó 8-án.

1543

Tisztartóság.

500 forintot

fizetnek annak, ak

Bartilla fogvizének használata mellett, üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) Bartilla A. Szőkősei, (B. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. Kapható Aradon: Ring Lajos Asztalos Sándor-utca 1. sz. G. Földes Kelemen, Deák Ferenc-utca 11. sz. gyógyszerárakban, és Krauss Elemér és Társai droguerijában, Andrassy-ter. — Kerjük mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelentő 100 díjaztatnak. 120

Arad legrégibb kerékpár és varrógép javítóműhelye és raktára, Szabad-ság-ter 7. sz.

Hammer Vilmos

villany-műszerész.

Telefon szám 96.

Elsőrendű drezdai kerékpárok.

Raktáron

Singer karikahajós varrógépek

műhelye, továbbá

zajtalan járású Singer varrógépek 32 frtért öt évi jótállás mellett.

Villanyosengő

és 1518.

telefon-berendezést

szakszerűen és jótállás mellett vállalok. — Nagy raktár kerékpár és varrógép alkatrészekben.

Bámulatos újdonság!

325 drb. 1 frt 95 kr.-ért.

Egy pompás aranyozott óra elegáns lánczsal, három évi jótállás mellett, egy „Laterna Magica“ 25 érdekes képpel, egy igen finom nyakkendő-tü simill brillant-kövel, egy keleti gyöngyökből való nyakék, a legmodernebb női ékszer patent zárral; 1 finom bőr pénztárca, egy nagyon elegáns szivarszipka, 1 double-arany kézelő-és ingomb-garnitúra, 1 finom zsebkész, 1 finom toilette-tükör tokban, 20 darab a levelezéshez szükséges tárgy és még 200 darab különböző apróság, mely minden háztartásnál elkerülhetetlen. Az érdekes 325 darab tárgy, melyek közül maga az óra megéri a pénzt, megkapható az 1 frt 95 kr. utánvétellel az elárúsítónál:

S. Kohane

KRAKKAU, (Galiczia).

POSTFACH 72.

Ha a küldött áruk nem felelnek meg, a pénzt visszaadják. 1544

16283—1903.

Hirdetmény.

A folyó évi június hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról szerkesztett 9 darab összeírású jegyzéket az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. § a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1903. évi július 11-ik napjától számított 8 napra közszemlére azzal tesszük ki, hogy az eilen nemcsak az érdekeltek: névszerint Pitus József, Szopka Jakabné, Ferenczi Vilmos, Schreiber Lajos, ifj Weisz Mór, Lisinszky Lajosné, Tagányi István, Fényes János és Kölb. sz. István, hanem az aradi ipartestület és kereskedelmi testület is nyújthat be 8 napon belül a fogyasztási adófelügyelőségél észrevételeket.

Arad, 1908. évi július hó 9-én.

A városi tanács.

SIÓFOK

a Balaton

leghullámzóbb pontján.

Tökéletes

tengeri fürdő.

Zálogzédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol-
csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 1431

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

Stiászny József

kaptala és sánia készítő

Aradon, Andrassy-tér 4. sz. (Nádor szálloda-épület.)

Kihűtötve 1901. és 1902. évben.

Ajánlja magát mindennemű kaptala
és sánia készítésére pontos kiszolgálás
mellett. 14 év óta fenálló üzletem tanus-
kedik jó hírnevemről. Főtörekvésem: ve-
vőmet a legjobb anyagból készült áru-
val jutányos árak mellett kiszolgálni. 281

Mérleg-javító műhely!

Weisz Jenő

épület és műlakatos

Aradon, Szent Pál-utca 1. szám,

(a zsidó templommal szemben.)

Ajánlja magát minden az épü-
let-műlakatos és mérlegszakmába
vágó munkák elkészítésére, u. m.:
épület-vasalások, sáncok, ková-
csolt vasból kerítések, takaréktűz-
helyek, szivattyus kutak és minden-
nemű mérlegek javítását. Továbbá
elvéli a vízvezeték és fürdőszobák
berendezését, jutányos árak, pontos,
gyors és legjobb kivitelben. 1408

Hetessy István

polgári és egyenruha szabó

Aradon, Nagyvárad-ut 10. sz.

Ajánlja magát mindennemű polgári
és egyenruhák elkészítésére a legújabb divat
és előírás szerint, ugyancsak elvállal ja-
vításokat, átalakítás és felvasalásokat a
legjutányosabb árak mellett. 1458

Hosszas szaktapasztalásaim, melyet
külföldön elsőrendű szabóüzletekbe szerze-
tem, lehetőségessé teszik, hogy t. megrende-
lőmet legszolidabban kiszolgálhassam.

Ladics Pál

szobafestő és mázó

Wesselényi-utca 47. sz.

Ajánlja magát a n. é. építő vállal-
kozónak, valamint a nagyközönségnek
minden e szakmába vágó munkáknak a
legszebb kivitelben való elkészítésére

a legolcsóbb árak mellett.

Lakásoknak féregmentessé tételét is el-
vállalja. 269

Itt először!

Ujdonság!

Itt először!

Csak rövid ideig

LIFKA

világhírű muzeuma és panoptikuma

Aradon, a Béla-téren.

I. Csoport.

Tartalmazza a mintázás és mechanika
mesterműveit életnagyságu, történelmi és
mythologiai viaszalakokban elegáns és érté-
kes kiállítással, amint azok itt helyt még
soha bemutatva nem lettek.

UJ! UJ!

I. Sándor szerb király és Draga királyné.

II. Csoport.

[Csak felnőttek részére.]

Tartalmaz sok anatómiai preparátum-
kat elismert művészies kivitelben.

Nyitva naponta d. e. 9 órától este
fél 10-ig. 1561

Belépti díj 30 fillér.

Katonák őrmestertől lefelé és 10 éven aluli gyermekeknek 20 fill.

Egy jó régi háziszser,

mely egyetlen családban sem szabadna hiányozni, ez az általánosan is-
mert s mindig érvényesült

Hesz Ernest Eucalyptusa,

biztosított tiszta, 12 év óta egyenesen Ausztráliából behozott természetes nö-
vényzet. Németországban és Ausztria-Magyarországban törvényileg
védeve. 1 kor. 50 fillér olcsó ára egy eredeti üvegnek, mely igen soká tart,
lehetővé teszi mindenkinek, hogy visszanyerje egészségét és megá-
tolja a betegséget.

Több mint 1500 köszönőirat

oly emberektől érkeztek, kik

fejérgatásban, hát-, mell-, nyakfájásban,
zabba, légzési nehézség, nátha, fejfájás, a
belső szervek megbetegedése, régi sebek, bő-
betegségekben stb. szenvedtek.

Senki se mulassza el azt a rendkívüli érdekes könyvet hozatni, mely-
ben az Eucalyptus-készítmények pontosan vannak leírva és hogy kell annak
sokoldalú, hatékony használatát fentnevezett betegségeknel alkalmazni. A
szennedők részére e könyvet teljesen ingyen küldöm és van e könyvben
igen sok bizonyítvány teljesen meggyógyítottaktól.

Klingenthal i. Sa.

Ernest Hesz,

Eucalyptus Importeur.

Kéretik a védjegyre különösen ügyelni.

Egyedüli elárúsító Aradon: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tára és gyógyszer-
észeti laboratóriuma Andrassy-tér 22. szám, a megyeházzal szemben. 2683

Epilepsia.

Aki epilepsiában, ideges görcsökben, vagy
egyéb idegbetegségben szenved, kérjen az
erre vonatkozó könyvecskét, amely ingyen
és bérmentve kapható: Schwann-
Apothek, Frankfurt a/M. 274

Uj és használt

Zongorák,

pianók és hangjegyek

az 1850. év óta fennálló üzletem-
ben a legjutányosabb árakban, ki-
vánatra a hangszerek részletfize-
tésre is kaphatók, esetleg havon-
kénti bérlettel is.

bérbe is vehetők.

Zongoráim: Bösen-
dorfer, Ehrbar, Ham-
burger, Heffmann,

Kern, Krämer, Koch & Korselt,
Luner Lyra, Petrof, Proksch, Schna-
bel, Stelzhammer, Stingl, Schweig-
hoffner, Thék és Wessely gyárak-
ból valók.

Zongora javítások és hangolások elfogadtnak.

Kölcsönkönyvtárban az olvasási-díj:
Havonként 1 korona 60 fillér. Kötetként
10 fillér.

Krispin József

Deák Ferencz-utca 28 sz.

Telefon szám 35.

9208—1908. kh. szám.

Hirdetmény.

Az utóbbi időben előfordult gya-
kori ebmarási esetből azt követ-
keztetem, hogy a kutyáknak 40
napi szájkosárral való ellátására f.
évi július hó 24 én 8946—1908.
sz. a. kiadott és hirdményileg,
valamint döböző utján is közzé-
tett rendeletem az ebirtató közön-
ség által betartva nem lett, ennél-
fogva figyelmeztetem az ebirtató
közönseget, hogy a fentebb hivat-
kozott intézkedésemet annál is in-
kább betartsa, mert amennyiben
az ebmarási esetek ismétlődni fog-
nak, az esetben az 1888. évi VII.
t. cz. 69. szakaszában biztosított
jogomnál fogva a város területén
levő összes kutyáknak 40 napig
való kötve tartását és a szabadon
poráz nélkül járó kutyáknak te-
kintet nélkül arra, hogy szájkos-
sárral vannak ellátva vagy sem,
elfogását és kiirtását fogom elren-
delni.

Arad, 1908. évi július hó 8-án
a kapitányi hivatal, mint I. fokú
állat egészségügyi hatóság.

Green,

t. főkapitány.

Alapított 1840.

Divatáruház

Telefon 231. sz.

ROSENBLÜH H. ÉS TÁRSA

Szabadság-tér.

ARAD,

Forray-utca sarok.

A n. é. hölgyközönség szives figyelmét felhívjuk, hogy az idény előrehaladottsága miatt mindennemű divatcikkeinket,
különösen ruhakelmék, mosókartonok, francia battisztok mélyen leszállított árban árusítjuk. 1406

Maradékok és kiselejtezett áruk féláron adatnak el.

Mint különleges ajánljuk a legjobb minőségű vásznakból, szinte maradékok, melyek igen olcsón kaphatók.

Zacherlin

nagyszerű rovarirtó szer.

Csakis üvegben tessék venni!

Kapható a következő cégeknek Aradon:

Altmann Ede Antmann Lajos Baumann B. Belgrader K. és Tra	Berger Izidor Braun N. A. Daimel Lajos Dürr Gusztáv	Dürr Kocsárd Duzsek Kerencz Eles Armin Färber L. és Testvére	Fejér Gyula Guttman Samu Karátsonyi Antal Lázár Gyula	Lócs E. és Társa Meer Mór és Fia Nagy Farkas Pollak József	Poppé Sándor Preisach Vilmos Prolich István Rothstein Mór	Schlesinger Béla Schwarz M. Schwarz János Steinitzer N.	Vojtek és Weisz Weisz Dávid Ifj. Weisz Mór
Uj-Arad: Bisele Imre, Theiss Miklós, Zimmer Máttyás. Battanya: Fischer Izák, Geller Ferencz, Maurer Gyula. Boros-Jenő: Blau Dávid, Strausz Ignác.	Buttyán: Klein Márton. Csermő: Holländer Sámuel és Fia. Gurakonez: Schwarz Sámuel, Weissberger Sámuel utóda.	Kis-Jenő: Messer Leopold. Mária-Radna: Tones Ferencz. Mészhegyes: Auspitz Lajos, Schönberger Jakab. Magy.-Pécska: Simberger Sándor, Turszky Nándor.	Pankota: Borna Lajos, Buffek Kálmán, Lengyel Sándor, Pavlovics Constantin. Radna-Lippa: Bisele Máttyás, Reisenberger Miklós, Schwarz Ferencz.	Seberna: Róth Mór, Ifj. Róth Bernát. Uj-Szt.-Anna: Horny Károly. Világos: Krattler Vilmos, Weber János. 1013			

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetéseket felvetetnek a kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Az en rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 5 fillér. — Cselekedet kereső vagy cselekednek ajánló apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 filléért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Jég

kapható havi bérletben házhoz szállítva Petőfi-u. 7/b. sz. Telefon 199. szám. 1507

Egy jó házból

való fiu tanulónak fizetéssel felvétetik Baumann Ignác vegyeskereskedésében Miksa-u. 1. 1523

Egy jóforgalmu fodrászüzlet

olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1540

A közeledő hadgyakorlatok

alkalmával keresek egy ügyes korcsmárost. Előnyben részesül az, aki a hentesmesterséget érti. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1589

Magyaráton,

a „Nagyuri hegyen“ 7 katastr. holdnál nagyobb szőlő terület, a melyből 5 kat. hold megforgatva és gyökeres amerikaival beültetve van, jutányos árban eladó. Hol? negmondja a kiadóhivatal. 1508

100—300 hold

földbérlet lehetőleg Arad közelében több évi haszonbérbe kerestek. Bővebbet Hartmann Samu urnál, Arad. 1518

Fejsze-utca 36. sz.

alatt egy utcái lakás zárt folyosóval és minden mellékkel, minden órában kiadó. 1548

Keresek azonnali belépésre

egy szakképzett gépészt, ki a cséplők javítását, esetleg átalakítását és a cséplést alaposan érti. Fizetése havonta 150 korona és az elcséplélt gabona mázsája után 2 fillér élelem gyanánt. Ajánlkozók bizonyítvány másolataikat küldjék: Schilling József birtokosnak, Kis-Jenőre. 1553

20—30 koronát kereshet

naponként

egy ügyes utazó

egy versenynélküli cikk elárúsításával, melyből óriási mennyiséget könnyen lehet eladni. 2687
Érdeklődők forduljanak: Franz Radeschinsky, Bielitz oestr. Schliesien W.

Eladó

ház és háztelék Aradon, Kölcsey-utca 9. sz. alatt, kedvező feltételek mellett. 1555

Wolster Izsó

uri szabó

Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.

(szemben az Erdélyi kávéházzal.)

Elvállal bármilyenmü uri öltönyök mérték szerinti elkészítését a legjobb dívat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

Dick Ferencz Alajos

fényező és mázó mester

Aradon, Boczkó-utca 9. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m.: fürdőszoba, és kádak-, vas- és fa-butorok-, vízikannák-, tálcza-, kályhavédő-, faksarak

aranyozás és márványozását,

függőlámpák bronzírozását, majolika festészetet fára és érczre diszes kivitelben, floderozások minden színben a legsecciosabb kivitelben jutányos árban és pontosan teljesítetnek. 1475

Pelhő Rózi nyakkendő!

hölgyek és urak részére, duplán szót mosó nyakkendő darabja 20 fillér. 6 drb 1 korona. Kapható Glük Dezsónél, Arad, Aczél Péter-utca 2. szám. 1560

Garzon lakás,

2 szoba, külön bejárattal azonnal kiadó Boros Béni-tér 11. sz. Kohn Jakab-féle házban. — Tudakozódnit lehet Boros Béni-tér 7. sz. alatt. 1566

Javító- és magán-vizsgálatokra

sikerral készít elő érettségizett gymnasista. Czim: F. J. Damjanich-utca 7. 1554

Cséplőgarnitúra,

6 löerejű Ruston új magyar szekrényvel azonnal szállítható kitűnő karban. 4 löerejű Garrett, Schutt-leworth szekrényvel 5 éves kedvezően kapható, Kovács Samánál. Aradon. 1557

Festészet és rajzban

előnyösen oktat negyedéves rajz-tanítónőjelölt. Aradon József főherceg ut 8. szám. II. em. udvar 21. sz. 1559

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.

(saját házában.)

Aranyérmekkel kitüntetve.

Főraktár: STEINITZER N., ARAD.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzatsfestéket, melyek mézben főldoldhatók, száraz állapotban, poralakban és 46-különböző mintában kilonkint 16 krtól felfelé szállítatnak és a mi a festék színtisztségét és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

2601

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.